

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe un semestru . . . 12 Cor.
Pe o lună . . . 2 Cor.

Num de Duminecă

Pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
Istoria . . . 10 Cor.

Num de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
un 40 franc.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deak Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administra-
ție.
Mulțumite publice și Loc de
schimb costă fiecare șir 20 BE.
Manuscripte nu se în-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Triumful portului național.

În sfârșit costumul național a triumfat. A fost o lungă luptă care a precedat izbăvirea.

În gândirea lor, multe din femeile noastre poartă pentru portul național ceva din dispreț și nesocotirea țaranului dela care el ne vine. Era un sentiment pe care îl ascundeau și care se mărturisea numai prin preferirea toaletei. Și-apoi toaleta, cu multele ei rafinerii de un ordin adesea puțin artistic, pune mai bine în relief seducțiunile corpului femeiesc, îmbrăcându-l într-un mod mai mult sau mai puțin »avantajos«. Deși moravurile tinerei noastre societăți sânt mult superioare celei străine ce ne înconjură, ispita semitizării, a spiritului prea ușor și adesea lasciv, bântuie tot mai mult generațiile noastre tinere.

»Costumul național e preferit« ; de câte ori nu ați cetit observația asta în anunțurile balurilor noastre și cu toate asta fiecare bal ne dovedea că, dimpotrivă, toaleta era totdeauna preferită de majoritatea covârșitoare a femeilor noastre. Dragostea pentru costumul național la femei era ca dragostea pentru popor la mulți bărbați pe buze și nu în fapte. Mai ales aici la balurile din Arad, costumul era și mai rar ca în alte locuri. Nu mai departe ca la petrecerea din toamna trecută, costumul a fost foarte slab reprezentat. Îndemnată poate și de această experiență, societatea femeilor române din Arad a hotărât să întronizeze costumul național în locul de onoare ce i-se cuvine. A fost o încercare

riscată. Sânt doamne și domnișoare cari cred, că nu orice corp femeiesc poate fi îmbrăcat cu frumusețe în portul țarancei. Nu a trebuit numai o hotărâre, ci și energie pentru a impune costumul. Organizațiile balului ar putea să dea lămuriri despre asta. Iată pentru ce succesul balului de alaltăieri a fost literalmente un triumf al costumului național, un triumf după luptă lungă.

Ca orice biruitor, societatea femeilor române e hotărâtă să exploateze biruința. S'a hotărât ca pe viitor la balul societății, ce se ține în fiecare an, *costumul național să fie declarat de rigoare*. Balul din Arad va fi pe viitor un loc de întâlnire pentru costumul național din toate părțile.

Hotărârea această e de cea mai mare însemnătate. E interesant a se cerceta efectele ce se pot prevedea. Cel mai însemnat ne pare firește efectul moral al acestor congrese ale costumului național. Noi cari sântem neconterit amenințați de primejdia cutropirii culturale prin străini, am găsit un mijloc nu se poate mai românesc și în același timp cuceritor pentru a păstra caracterul specific românesc al tuturor manifestărilor noastre sociale. Am văzut alaltăieri străinii împinși de curiozitate și admirație, adăpându-și privirile la harurile de frumuseți ale acestei simfonii de culori și forme. În gândirea lor, viața noastră, prin caracterul ei deosebit și specific românesc, câștigă legitimitatea de viață pe care o poate reclama orice cultură originală. Ne vor urî, ne vor prigoni poate și de aici

înainte, dar se vor deprinde cu gândul că aici trăiește un popor cu o cultură originală a sa și trebuie să i-se dea respectul pe care îl dai oricărui vrășmaș egal.

Conștiința originalității culturii noastre își va manifesta și mai mult efectele asupra noastră. Căci să spunem drept, în aceste locuri de paragină pentru cultura românească, cei mai mulți dintre noi nu au putut încă să se lepede de ideea rușinoasă pe care le-a infiltrat-o școala și educația străină, că o cultură superioară românească nu există sau cel puțin e inferioară celei străine. Câștigul de mândrie și conștiință națională e deci câștigul moral cel mai mare pe care ni-l dau balurile costumate. Iele apoi ne vor apropia și mai mult de popor, de viața lui și vor forma o nouă legătură între el și noi, o nouă garanție că, deși am plecat dela el, totuși nu l'am părăsit.

Folosul material al balurilor costumate va fi în locul întâi de-asemenea al poporului. Vor avea folos cei drept și doamnele societății noastre, căci se știe că un costum național poate fi purtat la nenumărate baluri, pe când toaleta e schimbată foarte des, dacă nu totdeauna. Dar e vorba să se creieze un nou izvor de venit pentru popor. Țărâna noastră în multe locuri a început a părăsi portul ei, înlocuindu-l cu boarfele dela țiguri. Costumul național reclamă o muncă mult mai îndelungată și grea decât gătelile cumpărate dela oraș. Săteanca noastră, firește nu se gândește că ele țin mult mai puțin și că în timpul cât ar purta un

Viața literară.

De H. Chendi.

Un nou jubileu Maiorescu. — Spiritul seclar al serbării. — Ardelenii își fac datoria. — Încercările literare ale unui financiar distins. — În căutarea marilor talente.

N'au trecut decât vre-o câteva luni de când presa și instituțiile culturale au adus d-lui Maiorescu omagiile lor, cu ocazia retragerii d-sale din învățământ. Manifestarea trecută a fost spontană și a avut un caracter general, căci nu s'a găsit nimeni să tăgăduiască meritele distinsului profesor de logică și istoria filosofiei. Ce se întâmplă însă? Împlinind, la 15 Februarie, vârsta de 70 ani, intimii din jurul d-lui Maiorescu îi pregătesc o nouă serbare, această însă mai mult în vederea activității literare a septuagenarului. Mănușchiul rămas la venerabilele »Convorbiri literare«, câțiva oameni politici și un număr de epigoni mărunți, au compus o scriere omagială și i-au oferit-o măestrului prin graiul d-lui Delavrancea. Același au oferit apoi banchetul obligator și l-au preamărit în cuvântări. Incolo nici o mișcare deosebită. Presa literară și cea politică chiar a rămas în rezervă, ca în fața unei agape în familie.

Cu sinceritatea care ne caracteriză, vom mărturisi că acest fel de serbătorire unilaterală este o curiozitate. După cum ori-ce om cuminte știe, dl Maiorescu astăzi, când silințele lui sânt înserise în istoria literară, nu mai este o căpetenie de școală, sau de sectă literară, ci aparține literaturii întregi. O sărbătorire a meritelor sale nu mai poate fi deci o prerogativă a celor ocro-

tiți de d-sa, ci trebuie să fie o sărbătoare literară generală. Cinstind pe purtătorul de cuvânt dintre anii 1865 și 1880, ne cinstim pe noi înșine și reputația noastră de oameni înțelegători și recunoscători.

Dar ce să vezi? Deschidem numărul omagial al »Convorbirilor« și căutăm zădarnic pînă la colaboratori majoritatea scriitorilor de astăzi. Căutăm în lista celor ce s'au grăbit să ia parte la serbare și nu găsim dintre scriitori decât pe Delavrancea, Zamfirescu, Ciuchi și Herz și alți câți-va. Lipsesc din rândurile jubilanților scriitori ca d-nii Caragiale, Coșbuc, Vlahuță, Brătescu, Gorun; lipsește toată ceata talentaților poeți și prozatori tineri, în frunte cu Sadoveanu, Goga, Anghel și Iosif, lipsesc reprezentanții revistelor dela București, Sibiu și Iași. Ba nu zău: nu vă spune nimic caracteristic această lipsă? Atât de izolat trebuie să fie astăzi merituosul septuagenar și Nestor al criticii române încât în clipa culegerii fructului muncii sale să se afle numai cu puținii credincioși ai săi și marele număr de literați să stea cu totul la o parte?

Ei, Doamne! Excluzivismul acesta a fost mult cultivat în »Junimea« de odinioară. Cum însă acuma s'a prescris și nu mai are rost, el se răzbună într-o clipă psihologică!

Nu se poate vorbi de aceeași abstenență și din partea noastră a Ardelenilor. Cu toate că presa noastră a fost întâiaș-dată materialul brut, în care fina ironie a meșterului curățitor de forme și cuvinte a găsit atâtea exemple de exploatat, la noi s'a dat evenimentului cuvenită atenție. În bine simțitul articol al d-lui Andrei Bărsan din »Gazeta Transilvaniei« s'a fixat istoricește rolul d-lui

Maiorescu în cultura noastră, a românilor de aici. Amintirile d-lui Panțu sânt și ele contribuții interesante. Pentru cei-ce se interesează de mersul literaturii noastre din trecut și de astăzi asemenea constatări și informațiuni sânt binevenite.

Ziarele noastre au anunțat și ele moartea vrednicului financiar și om politic al României, Eugeniu Carada, mort la o vârstă înaintată, după împlinirea multor fapte bune. Opera lui politică se reduce la înaltele succese pe terenul financiar și economic, totuși este interesant a ști că în vremurile de tinerețe Carada lua parte activă la mișcarea intelectuală a țării, scria drame originale și traducea piese din franțuzește, cari se jucau pe vremuri cu mare succes.

Ca ziarist la »Românul«, ca tovarăș mai tânăr al lui Rosetti, nici nu se putea ca să nu fie elevul demn al acestei școale, în care se făceau de toate, și drame și versuri și politică. Printre piesele lui, cari astăzi firește stau îngropate ca toată munca diletanților și a amatorilor, s'a menținut mai mult »Fata dela Cozia«, care se juca împreună cu niște melodii, scrise de compozitorul Flechtenmacher. Dintre poezii s'au reprodus acum mai multe exemple. Eu voiu atrage atențiunea în special asupra unui cântec, care se cântă și astăzi foarte mult în Ardeal și pe care l voiu transcrie exact, cum l'am găsit într-o ediție dela 1857:

Frunzuliță, frunzuliță
Verde de stejar!
Ia, vezi dragă mîndruliță
Ce mai armăsar.
Armăsar, român, de munte,

costum, cheltuieste mult mai mult pe stambăniile din târg.

Dacă costumul va fi declarat de rigoare, o nouă industrie se va crea, industria de casă a țesăturilor naționale. Avem și un început promițător de industrie de atelier: atelierul de țesături din Orăștie, apoi cel din Sibiu, cel dintâi organizat de dna Erdélyi al doilea de dna Maria Cosma. Am amintit atelierul din Orăștie la locui întâi pentru că într'insul se lucrează numai costume, pe când cel din Sibiu are o atribuție mai largă.

Organizatoarea lui, dna Erdélyi, face o adevărată apostolie entru dezvoltarea acestui atelier. Pentru cunoașterea costumului românesc, cu nenumăratele lui variante și nuanțe, dela ținut la ținut, adesea dela sat la sat, dna Erdélyi e hotărâtă să facă o călătorie mai lungă prin Banat, apoi în alte ținuturi. De aici va aduce acasă modelele necesare și va îmbogăți materialul de azi.

E de lăudat mai ales respectul pe care dânsa îl are pentru originalitatea costumului din fiecare ținut.

Cât de important e asta, s'a văzut și la balul din Arad. Cu toată frumusețea costumelor ici-colo s'au văzut și corciturii de costume, alcătuirii de fantazie cari nici odată nu pot avea frumusețea costumelor originale ale poporului. Dupăcum delegătorul de poezii populare ar face nu culegeri ci falșuri de poezie populară, dacă le-ar schimba după gustul său, asemenea și costumele de fantazie sânt niște falșuri fără curățenia geniului popular.

Oricum, însă balul din Arad a avut o însemnătate deosebită, căci începe o nouă epocă pentru costumul național. El a fost un triumf deplin, un triumf al portului țărâncii române.

Adoptând costumul național, femeia română face naționalismul cel mai potrivit și cel mai folositor și îmbrăcată cu el, trupul și sufletul ei capătă frumusețea cea mai mare, cea mai românească.

Ager, sprintenel,
Negru și cu stemă în frunte
Dai în foc cu el.
Copiliță bălăioară
Fii cu Dumnezeu,
Eu merg dragă fetișoară
Să-mi fac rindul meu!
La oaste țara mă cheamă
Aidem frați români,
Să ne batem fără teamă
Cu orice străini.
Ia-ți viteaza săbioară
Oștean dragul meu!
Și dă-ți pentru soțioară
Tot singele tău,
Pentru dulcea-ți țerișoară
Și steagul tău străbun
Mergi cu dragă inimioară
Mă frate româna.

Iată cum prin opera aceasta a tinereții, care a pătruns în sânul românimeii de pretutindeni, Carada se afirmă de un om de inimă, care a și fost și mai târziu, când avântul și bunătatea a știut să le exprime pe alte căi decât în poezie.

Mă surprinde se vad în presa noastră română revenind mereu jăluirea, că nu avem talente mari, că ne lipsesc scriitorii geniali. A cere, e desigur, mai ușor decât a da și a avea poftă bună și un gust ales înseamnă, fără îndoială, să ai stomacul sănătos. Heine numește publicul acesta veșnic flămând «ein Pferd das doppeltes Futter braucht», și caracterizează astfel drastic dar foarte nimerit starea de nemulțumire și de nerăbdare a publi-

D. Iorga și ziarul »Gross Österreich«. D. Iorga scrie în »Neamul Românesc»: Cititorii »Adivor« ului vor fi aflat că ziarul »Gross-Oesterreich« din Viena, organul concepției panaustrice și federal-austriace, a tipărit un articol în care eram înfățișat, nici mai mult nici mai puțin, decât ca reprezentantul intereselor maghiare în România.

Am răspuns îndată ziarului vienez, care n'a găsit însă loc pentru rectificarea mea. Așa fiind, o dau aici în traducere, dacă nu pentru cine m'a calomniat, măcar pentru cei cari au răspândit stupida calomnie:

»Cu privire la articolul despre mine pe care l publică »Gross Oesterreich«, îngăduiți-mi a da singura și decisivă lămurire că nu aparțin și n'am aparținut niciodată prietenilor maghiarilor. Nu pot iubi pe dușmanii poporului meu, și nu pot sprijini Broșura mea, apărută acum câteva luni, »Les Hongrois et la nationalité roumaine«, vă poate lămuri mai bine asupra sentimentelor mele. De altm ntrelea, publicațiile mele sânt oprite de mult în Ungaria și persoana mea a fost adesea batjocurată și calomniată de presa iudeo-maghiară. Cercetarea cursurilor de vacanță organizate de mine a fost oprită pentru românii ce trăiesc în Ungaria, de ministrul de instrucție unguresc.

»Sânt puternic încredințat că românii nu-și pot clădi viitorul decât pe cultura lor economică și sufletească. De aceea l-am sfătuit categoric să nu se puie în atârănare față de o Mare-Austrie care, după mine, e cu neputință. Probabil nu de aceea, ci pentru a face plăcere evreilor combătuți de mine am fost expulsat din Austria.

»In speranța că această lămurire va fi publicată în chip loial, vă rog a face să mi parvie un exemplar din numărul respectiv.

»Primiți, etc.

O cerere justă a slovacilor. Ziarul slovac »Narodnie Noviny« publică în unul dintre numerele sale din urmă un apel către toți membri societății literare slovacești »Matija«, care de mult a fost desființată de guvernul unguresc — să se adune și să l roage pe noul ministru-președinte Khuen Héderváry să repare nedreptatea ce s'a făcut în trecut, dând încuviințarea pentru reînființarea societății literare de odinioară.

Apelul e iscălit de bătrânul naționalist Dr. Pavel Mudron.

Retragerea debitului poștal-desmințit. Un ziar din București adusesse dăunând și știrea reproducă și de noi, că guvernul unguresc ar fi retras oprirea debitului

cului față de ceace este, precum și exigențele lui intelectuale tot mai potențate.

Talentele mari? Ei bine, asta nu se fabrică prin mașinele școlare. Ele răsar din vreme în vreme, sânt chintesența și oglinda epocii lor, sânt interpretii veacurilor și nu se pot improviza la cererea generală. Dela o cometă la alta lumea își merge mersul regulat. Și vremea de tranziție este a celor mai mulți, acelor vioi și harnici, a vulgarizatorilor de idei și de forme, prin cari se pregătește cumva drumul pentru cei aleși, cari vor veni să închege ceace alții au frământat înainte.

Că noi nu avem talente mari, că mulți dintre scriitorii noștri nu ar putea sta alături de stegarii literaturii contemporane de aiurea, nu mi se pare exact. În literatură ca și în natură: sânt vietăți de diverse mărimi și numai toate la un loc dau o întregime armonică.

Avem și noi mărimi de toate categoriile, avem scriitori cari pot satisface gusturile cele mai rafinate. Și se tipărește mult și se tipărește bine și nu înțeleg de ce unii nu vor să vadă pădurea de deasă ce-i.

Nu mai căutați deci îndreptare. Priviți în jurul vostru; puneți mâna pe cea dintâi carte ce apare astăzi; asemănați-o cu cele din trecut ca formă, ca limbă, ca stil, și veți vedea progresul ce se face, lent dar sigur, în largul literaturii.

poștal pentru zierele »Universul, Minerva« și »Viitorul« din București. Corespondența oficioasă desminte știrea asta care-l prezintă pe guvern mai bun decât este.

Amânarea conferinței electorale din Murăș-Ludoș. Comitetul clubului a convocat pe alegătorii fruntași ai comitatului Turda-Arieș la o conferință intimă cu termenul de 10 Martie p. m. în cancelaria avocatului Dr. Ioan Oltean în Murăș-Ludoș. Conferința are de obiect situația actuală politică referitoare la iminentele alegeri dietale. Deoarece însă în 10 Martie e instalarea noului prefect Dr. Betegh Miklos al comitatului Turda-Arieș, deoarece mulți membrii români se prezintă la actul acesta, prin aceasta se amână conferința proiectată pe termenul de 14 Martie st. n. la orele 11 înainte de amiază. Rog pe toți fruntașii alegători a întregului comitat a se prezenta pe noul acest termen defipt. Murăș-Ludoș, 1910, III 4. Emil Kormos Alecsandrescu președintele club. comit.

Aplanarea crizei în Croația. După ani întregi de cea mai completă anarhie, îndelungata criză din Croația a fost aplanată în mod norocos. Coaliția croată — după cum se anunță din Agram — a ținut ieri o conferință, la care s'a înfățișat și banul Tomasich. Banul și-a desfășurat amănunțit programul, care a fost primit cu vii simpatii din partea coaliției. Au luat parte la conferință 38 de membri ai coaliției. Banul Tomasich a atins în discursul său programatic toate chestiunile politice de actualitate. A făcut meritorice declarații și asupra reformei electorale. După discursul banului, oratorul coaliției a făcut constatarea, că între vederile banului și cele ale coaliției există o concordanță perfectă în toate chestiunile politice actuale. Banul va putea deci să înceapă de acum munca pentru restabilirea vieții constituționale în toate ramurile de activitate ale statului.

Instalarea noului comite suprem în comitatul Aradului.

Azi s'a ținut congregația comitatului Arad pentru instalarea noului comite suprem Urbán Iván.

Ședința s'a început supt preșidiul vice-comiteului Dr. Dálnoky Nagy Lajos, care anunță, că Majestatea Sa a numit prefect al comitatului Aradului pe d. Urbán Iván și propune, ca pentru invitarea la ședință a acestuia să se exmită o comisiune (între el și românul Petru Truția).

La cuvântul membrul în congregațiune Lázár Zoárd (din tabăra lui Justh) și declară, că guvernul este ilegal și astfel și noul comite suprem este numit în mod ilegal. Protestează deci în contra acestui numiri. Nutrește stimă perfectă pentru persoana noului prefect, dar din punct de vedere politic nu are încredere în el.

Vasile Goldiș rostește apoi un discurs, pe care îl redăm în resumat. D. Goldiș a zis următoarele:

În numele locuitorilor români ai acestui comitat și în numele partidului național român (în să fixez punctul nostru de vedere față de noul prefect.

Avem tot respectul față de persoana d-sale, dar în chestiuni politice nu simpatii ori antipatii personale hotărâsc, ci principiile și convingerile politice.

Noi privim în prefect pe exponentul politic al guvernului și astfel pozițiunea noastră politică față de dânsul este același, ca și față de guvern. Ținuta noastră politică față de noul guvern al țării a fixat-o în cameră președintele partidului național din patrie și același punct de vedere am avut onoarea a-l fixa și eu în această sală acum de curând.

Noi nu nutrim față de noul guvern nici necondiționată încredere, nici neîncredere, căci chestiunea raportului de drept public între Austria și

Ungaria, în care chestiune se deosebesc principal partidele 67-iste de cele independiste, în programul național român e chestiune deschisă. Noi așteptăm faptele guvernului și încrederea și nelcrederea noastră o vom măsura în conformitate cu acele fapte. Pe acelaș punct de vedere ne aflăm și față de noul prefect al comitatului Arad. Așteptăm faptele lui, chipul cum va exercita drepturile sale și chemarea sa ca exponent al guvernului în acest comitat și amăsura acelor fapte se va forma și ținuta noastră față de dânsul.

De oarece însă d. prefect Urbán Iván într'un articol publicat acum de curând într'un organ local de publicitate, înainte de a fi numit prefect, a declarat, că dânsul este aderent neclintit al contelei Tisza István și de oarece acest fruntaș politic chiar alături în Oradea-mare și a dezvoltat principiile sale în chestiunea naționalităților din patrie, înși în de datorie a răspunde acelei părți din vorbirea d-lui Tisza, ca chestiunea aceasta să nu rămână între noi nelimpzită.

Contele Tisza István în această vorbire a sa a dat o mare satisfacție partidului nostru național din dieta țării, când asemenea acestui partid a declarat, că legile școlare ale lui Apponyi și ordinațiile acestuia, referitoare la limba de catechizare, sânt greșeli grave, cari trebuie reparate. Până aici chiar numai partidul nostru național a susținut acest punct de vedere și ne pare bine, că acum și un politician maghiar de calibrul contelei Tisza a exprimat aceeași părere. Așteptăm și noi repararea.

Ne pare bine, că contele Tisza István condamnă fără nici o rezervă orgiile șovinismului maghiar și recunoaște dreptul popoarelor nemaghiare la limba lor, la dezvoltarea culturai și a naționalității lor.

Sântem de acord cu contele Tisza István și în ceea ce privește pretinsul partid moderat român: într'adevăr un astfel de partid nu are nici un rost. Acești moderați, nu sânt de fapt nici români moderați, nici maghiari moderați, ci sânt oameni de căpăturală, cari își arogă titlul de conducători ai românilor, ca în schimb pentru aparenta lor puțință de a duce o parte cel puțin din alegătorii români în tabăra guvernului, storc dela guvern oase de ros pentru dânsii. Aceștia nu reprezintă aspirațiile juste ale poporului român, ci reprezintă numai interesele lor meșchine. Cu acest soi de oameni niciodată nu se va putea restabili buna înțelegere între popoarele patriei.

Dacă însă în chestiunile mai înainte pomenite contele Tisza este aproape de vederile noastre, dânsul se află în grozavă rătăcire în chestiunea partidelor naționaliste din patrie.

Se vede, că lumina mai intensivă dă umbră mai deasă, oamenii mari au și greșelile în asemenea proporții.

Contele Tisza este de părere, că partidele naționaliste din țară chiar prin existența lor formează o negațiune a unității politice a statului și pretinde deci, cu aceste partide să fie extirpate din casa țării. Acest punct de vedere este greșit și nu validitatea lui ne va conduce la consolidarea bunei înțelegeri între popoarele patriei, ci din contra va produce o înăsprire și mai acută a neînțelegerilor, a nemulțumirii popoarelor nemaghiare.

Contele Tisza István se înșală amar, dacă crede, că rezolvirea chestiei naționalităților din Ungaria se poate face cu înlăturarea partidelor naționaliste. Se poate, ca la alegeri prin presiuni, teroare și mituire să li-se răpească deputaților naționaliști mandatele, dar prin aceasta nu vor fi desființate partidele naționaliste, nu va fi desființat partidul național român, căci acest partid nu există în mandatele deputaților naționaliști, ci trăiește în inimile celor 3 milioane de români din această țară și de acolo nu-l poate smulge și desființa nici presiunile, nici mituirile, nici baionetele.

Partidul național român niciodată nu a contestat unitatea politică a statului, dar iarăși nici odată nu va înceta să reclame pentru poporul român drepturile naționale, ce li-se cuvin.

Până când vor trăi în această țară cetățeni cu convingeri democratice, vor exista fără îndoială și partide politice democratice. Până când vor fi în această țară cetățeni, cari doresc deplina independență a Ungariei de Austria, va exista și partidul independist. Tot astfel până când în această țară vor trăi popoare nemaghiare, vor exista și partidele naționale politice ale acestor popoare.

Nu este în dauna statului, ca în parlamentul țării să se afle reprezentanții partidelor naționale ale popoarelor nemaghiare, ci tocmai invers este spre binele patriei, căci acești reprezentanți în casa țării să caute modalitățile, prin care s'ar putea restitui pacea și bunăînțelegerea, armonia întemeiată pe respectarea împrumutată a drepturilor tuturor popoarele, căci numai din această armonie poate rezulta munca politică, prielnică fericii și măririi patriei.

Am ținut să fixez în chipul acesta punctul nostru de vedere față de noul prefect și față de declarațiile contelei Tisza István în chestiunea națională.

După vorbirea d-lui V. Goldis, noul prefect intră în sală și la provocarea vice-comitelui depune jurământul de fidelitate, iar după ce este salutat din partea prim-notarului Schill József, prefectul își ține discursul de inaugurare.

Prefectul Urbán Iván a declarat, că dânsul se află pe temeiul programului său desfășurat atunci, când pentru prima dată a ocupat scaunul de prefect în comitatul Aradului. Ține deci de prisos a repeși acel program, ci numai pe scurt promite, că va respecta autonomia comitatului, va face dreptate tuturor și va ține în cuvenită cinste toate drepturile locuitorilor nemaghiari, întrucât aceștia vor năzui a-și valida aceste drepturi în cadrele statului unitar ungar; asemenea se va năzui să susțină buna înțelegere între toate confesiunile din comitat.

Între ovațiile membrilor unguri ai congregației prefectul părăsește apoi sala de ședințe.

Caracteristic, că aproape aceeaș mulțime a membrilor comitatensi, cari acum 5 ani nu voiau să admită pe prefectul Vásárhelyi nici la depunerea jurământului, acum aplaudau frenetic prefectului, care aparține unui guvern numit în aceeași condițiuni, ca guvernul lui Fejérváry.

Membrii români au fost cam puțini la congregație.

Scrisori din București.

Ungurii în România. — Intruniri. — Pseudo-comisari. — Un nou monument.

București, 18 Februarie. Cea mai mare parte dintre ungurii veniți în România sânt de regulă servitori, rindași sau argați, foarte puțini meseriași și câțiva negustori. Până mai anii trecuți erau foarte mulți birjari unguri. Numărul acestora a scăzut însă în urma construirii liniilor de tramvae în diferitele orașe pe de-o parte, iar pe de altă parte în urma concurenței pe care le-o fac birjarii români recrutați de prin județele dela șes.

Aceste îndeletniciri le dau acestor oameni posibilitatea de a-și câștiga existența într'un mod mai mult sau mai puțin cinstit. Că o anumită categorie de unguroaice au și alte ocupații — le privește. Ungaria este vestită pentru exportul de femei. Sânt apoi o mulțime de vagabonzi unguri atât în capitală, cât și prin porturile dela Dunăre, din cari se recrutează de regulă clientela aresturilor de poliție, deoarece sânt bătăuși recunoscuți, iubitori de gălăgie și de scandal, iar, în

ce privește șterpeliturile, au început să concureze cu vagabonzii italieni.

Poliția din Târgu-Oena a făcut zilele acestea descoperiri senzaționale asupra îndeletnicirilor unor unguri stabiliți de mai multă vreme în acel oraș. Acești oameni, formaseră supt conducerea unui anumit Sipos Joska o întinsă bandă de falsificatori de bancnote românești de câte 20 de lei. Poliția a confiscat dela Sipos aparatul de tipărit, vâpșele și hârtia din care fabrica bancnotele, pe cari mai apoi tovarășii le puneau în circulație. În chipul acesta banda a cauzat Băncii Naționale o pagubă de câteva zeci de mii de lei.

Din cercetările făcute până acuma nu s'a putut stabili exact numărul bancnotelor falsificate și puse în circulație de Sipos și tovarășii săi. S'a stabilit însă, din declarațiunile celor prinși că din bandă fac parte și cinci unguri din Pesta, cari au furnizat lui Sipos materialul necesar pentru fabricarea bancnotelor. Cercetările poliției, după cât se pare vor descoperi lucruri extrem de interesante asupra acestui nou mijloc de a trăi al ungarilor veniți în România.

Voinicosul Nagy György, cel cu ancheta dela Sinala, n'ar face rău să vină să aziste la ancheta întreprinsă de poliția din Târgu-Oena. Ar avea odată mai multe motive de a se convinge de cințea și superioritatea rasei sale.

Partidul social-democrat, condus de șefii ovreimeii din București și Iași — după cum era de prevăzut — se înhamă tot mai mult la carul politicianilor burghez. Se știe că unul dintre motivele de ceartă dintre partidele politice din România este de prezent reorganizarea Curții de Casație și desființarea contenciosului administrativ, înființat în timpul cât d. Al Bădărău a fost ministru de justiție al țării.

Firește, acei bărbați, cari au luptat pentru înființarea acestei instituții — conservatorii, vin acum și li iau apărarea. În ședința de Miercuri a comitetului partidului social-democrat s'a luat însă hotărârea de a se convoca pe Dumineca viitoare o mare adunare a lucrătorilor sindicaliști din București spre a lua apărarea contenciosului. Social democrații luând apărarea unei instituțiuni conservatoare! Cam curios. Nu? Dar nu trebuie să ni se pară nimic curios, când știm felul cum s'a alcătuit partidul acesta, când știm că el este condus de străini, cari au știut să înlătore din mijlocul lor pe socialiștii români desinteresați cum este d. N. Cocea.

Tot cu ocazia acelei întruniri se va face și o expunere detaliată a programului noului partid așa cum a fost el modificat cu ocazia congresului.

În timpul din urmă și-au făcut apariția în orașele din țară mai mulți indivizi, cari se dedeau drept comisari ai diferitelor expoziții universale din străinătate. Supt pretext că sânt trimiși ca să invite marile case comerciale din România a lua parte la aceste expoziții, acești indivizi făceau afaceri bunicele, încasând dela marii comercianți și industriași, supt formă de comisiioane, sume destul de însemnate. După încasarea sumelor preținșii comisari dispăreau fără a li-se mai putea da de urmă. Iar negustorii și industriașii rămăneau păcăliți.

În urma plângerilor în contra acestor indivizi, ministerul industriei și al comerțului a dat o circulară, prin care invită pe comercianții și industriașii din țară să nu mai intre în tratative cu nici un astfel de »comisar«, până ce nu vor cere mai întâi informații dela ministerul respectiv, care le va da toate reștile. Cât pentru cei cari își creiaseră o meserie din exploatarea bunei credințe a celor înșelași, s'au luat măsuri, ca pe viitor ei să nu mai poată opera necontrolați.

La Hirău s'a format un comitet pentru adunarea fondurilor necesare ridicării unui monu-

Fabrica de spălat a lui

Nagy Károly

în Kluj—Kolozsvár, Malom utca 4.

Gulerile și manșetele precum și tot felul de albituri și perdelele de dantele le face albe ca zăpada și le calcă dându-le luciul ca de oglindă.

Lucrările ce trec peste 10 coroane le expediază franco acasă.

ment eroilor căzuți în războiul pentru independență. Sumele încasate până acuma trec peste trei mil de lei. Comitetul a luat hotărârea de a organiza mai multe serbări populare în vederea sporirii fondului. Inițiativa este cât se poate de laudabilă. Și în curând târgușorul năpădit de străini, cari aproape au făcut să dispară populația creștină, va avea în curând o statuă a celor cari au luptat pentru a avea o Românie independentă pentru români.

La ultima serbare dată spre acest scop s'a încasat suma de 700 lei. *Correspondent.*

Situația politică.

Arad, 5 Martie.

Vorbirea contelui Tisza a risipit ceața ce învăluia adevăratele intenții ale guvernului și n'a mai lăsat nici o îndoială în privința politicii ce va face. Ziarele din Viena comentează vorbirea foarte defavorabil pentru contele Khuen și e un moment semnificativ că deja azi, după două zile, circulă în sferele politice șovnul iminentei audiențe a baronului Fejérváry.

Temeliile noului partid s'au sdruncinat fatal în urma vorbirii dela Oradea Mare și azi mâine va dispărea și cea din urmă rămășiță a încrederii ce deșteptase la venirea sa contele Khuen. Primejdia prăbușirii nu mai este departe.

Cluburile politice din Budapesta sânt relativ liniștite, căci toate partidele și-au trimis oamenii prin cercuri, unde agitația electorală a luat deja proporții mari.

Primiți următoarele informații:

Apponyi despre discursul lui Tisza.

Contele Apponyi, firește, n'a putut să lase fără răspuns critica aspră ce-a făcut o contele Tisza legilor școlare introduse de Apponyi.

«Cu adâncă mirare, ba chiar cu mâhnire am citit discursul contelui Tisza, — a zis d. Apponyi — care mi-a făcut impresia unei cochetării cu naționalitățile, lucru ce niciodată nu l-aș fi presupus despre el. Contele Tisza s'a lăsat răpît de patima omului de partid. Mă surprind mai ales cele ce a spus despre ordinaștiunea mea în chestia limbii de catehizare — pentru că eu n'am cerut ca religia să se propună în ungu-rește (?), ci dimpotrivă am permis, în contradicție cu ordinaștiunile ministeriale de până acum, propunerea religiei în limba maternă și am cerut ca numai în cele din urmă trei clase ale școlii populare învățăturile principale și rugăciunile mai uzitate să se propună și ungu-rește (!)».

Declarațiile aceste ale contelui Apponyi sânt foarte frumoase, dar în fățișă contradicție cu adevărul. Încercarea contelui Apponyi de-a seduce opinia publică asupra intențiilor sale prin pervertirea adevărului nu va reuși. Cele ce spune fostul ministru de culte nu corespund ordinaștiunii sale în care n'a fost vorba nici de cererea ca religia să se propună »și« în limba ungu-rească, și, înainte de toate, n'a fost vorba despre »permisia« ca acest studiu să se propună în limba maternă...

De altminteri, contele Apponyi declară că e gata să ia lupta cu contele Tisza.

Justh despre chestia naționalităților.

Șeful partidului independist Justh Gyula a ajuns, în turneul său politic, și la Sătmar unde a făcut câteva declarații și despre chestia naționalităților.

»Am fost acuzat — a zis Justh — că în chestia naționalităților urmez o politică care primej-

duiește eghemonia ungu-rească. Politica mea e următoarea: Cer dela orice cetățean al țării, fără considerare la naționalitate, rasă și religie, să fie fiu credincios al țării, și să fie la unitatea statului ungar. Cel care păcătuiește împotriva acestei cerințe, se face vinovat de tradare de patrie și dacă a fost condamnat pentru o astfel de crimă trebuie despuiat de drepturile sale politice pentru totdeauna (!). Pe cei ce însă sânt fii credincioși ai țării, îl strâng cu dragoste la piept, pentru că împreună trebuie să luptăm împotriva celor cari atacă constituția ungu-rească. *Eu nu vreau să urmez față cu naționalitățile politica partidelor 67-iste, care se rezumă în faptul că pe vremea alegerilor li-se acordă naționalităților niște fleacuri și cantități mari de băutură. În acelaș timp în care cer dela naționalități să învețe cu toți limba statului, trebuie să le dăm cea mai mare libertate în ce privește credința, limba și cultura lor. Eu sânt aderentul unei politici naționaliste liberale».*

»Politică liberală« și »pierderea drepturilor politice pentru totdeauna« nu sânt oare declarații incompatibile?

»Reichspost« despre contele Tisza,

Totdeauna la postul datoriei lor, ziarele socialiste creștine din Viena încreștează vorbirea contelui Tisza ca o dovadă despre spiritul șovin și kossuthist de care sânt pătrunse vederile tuturor bărbaților politici ungu-ri, oricare ar fi masca supt care se ascund pentru a seduce opinia cercurilor din Viena. Ziarul »Reichspost« scrie în numărul său de ieri, supt titlul »Tisza s'a demascat« următoarele:

Contele Tisza ne arată tot mai lămurit care va fi politica noului partid guvernamental întemeiat de el E o politică de drept constituțional aceasta tot atât de gravamină ca și politica partidelor kossuthiste, — numai glasul ei va avea o nuanță deosebită de cel al numitelor partide. Se ocupă apoi cu declarațiile contelui Tisza asupra chestiunilor militare și face următorul comentariu: Declarațiile acestea ne desvălesc multe. Trebuie să spunem deja de pe-acuma că încercarea contelui Khuen se va sfârși cu un flasco, »Reichspost« găsește că sânt caracteristice declarațiile lui Tisza despre chestiunea naștiunilor nemaghiare. Bărbații politici ungu-ri vorbesc totdeauna cu multă prevedere despre naștiunile nemaghiare când au nevoie de sprijinul lor, întocmai cum au azi conșii Tisza și Khuen.

În practică însă ei dovedesc totdeauna alte porniri.

Zichy la Viena.

Budapesta, 5 Martie. (Dela corespondentul nostru). Noul ministru de culte contele Zichy János va pleca mâine la Viena. Luni la orele 12, va fi primit în audiență de cătră Maj. Sa și va depune jurământul de fidelitate.

La depunerea jurământului va asista și ministrul-președinte Khuen.

Audiența lui Fejérváry?

Budapesta, 5 Martie. (Dela corespondentul nostru). Un ziar de seară știe să raporteze cititorilor săi despre un conflict grav ce s'ar fi născut între contele Tisza și baronul Fejérváry, în urma afacerii Tisza-Feilitzsch. Baronul Fejérváry, indignat de felul cum a fost tratat de Tisza fostul său ministru de agricultură, a voit să-l provoace la duel, dar la stăruințele lui Khuen a renunțat la această intenție. În schimb, însă, vrea să meargă la Viena pentru a solicita o audiență și a se plânge Maj. Sale împotriva contelui Tisza, care dovedește un suveran dispreț pentru toți miniștri cabinetului său (Fejérváry).

În cercurile bine informate se afirmă că incidentul Tisza-Feilitzsch într'adevăr l-a atins neplăcut pe baronul Fejérváry, dar

comentariile ziarului de seară sânt exagerate.

Kossuth la Czegléd.

Budapesta, Partidul lui Kossuth, gelos de succesele lui Justh, a hotărât să înceapă și el campania electorală. Inaugurarea campaniei va avea loc mâine la Czegléd, unde va desfășura programul partidului însuși Kossuth, șeful Kossuth va fi însoțit de vre-o 40-50 de partizani.

Dela adunarea generală a »Reuniunii femeilor române« din com. Hunedoarei.

Duminecă în 27 Februarie st. n. »Reuniunea femeilor române« din comit. Hunedoarei și-a ținut a XIX adunare generală în Deva.

La ședința întrunită în localitățile casinei românești a luat parte în număr frumos membrele acestei reuniuni, venite dela Orăștie, Hațeg, Brad etc.

La orele 3 p. m. d-na președintă Elena Pop Hossu-Longin deschide adunarea prin următoarea vorbire, care a fost ascultată din partea celor prezenți cu o vie atenție.

Onorată adunare generală,

Fiind scopul Reuniunii noastre de natură cultural-economică, toată activitatea ei e îndreptată de a servi, cu dragoste și devotament, cauza mare, care e reprezentată prin ea, de acum un pătrar de secol.

Timp relativ scurt, care însă a fost nespus de greu de străbătut, între condițiile grele impuse tuturor așezămintelor noastre culturale.

Când s'a întemeiat Reuniunea noastră și a primit principiile cărora a devotat munca ei, a fost călăuzită de dorul să învingă îndoială și apatie, — să ridice curajul, să trezească energia și încrederea cari au atâta trebuință să fie stimulate.

Mulțumită generoaselor sentimente, cu cari a fost întâmpinată la înființarea ei, a isbutit, în contra tuturor greutăților, să devină un focar împreună mult azi de multă sollicitudine și muncă altruistă.

Numai astfel s'a putut realiza scopul ei: de a sistemiza, într'un atelier propriu, industria noastră populară, și de-a merge tot înainte pe calea apucată, având nădejdea și convingerea tare, că prin aceasta s'au pus în practică scopuri naștiionale economice de mare importanță.

Problema ce ni-am impus, întru realizarea scopului Reuniunii, prin deschiderea atelierului, o consider însă numai în parte realizată și așa zicând la începutul misiunii sale.

Cu instalarea atelierului nu s'a terminat, ci abia s'a început apropierea scopului, — de aici încolo se recere tot mai intensiv, tot devotamentul stăruitor sprijinul material și moral al membrilor, cari constituiesc această reuniune.

Un organism, numai atunci funcționează normal, dacă toate puterile sale deopotrivă dezvoltă activitatea recerută.

Asfel stăm și noi cu Reuniunea și atelierul nostru.

De aceea, Doamnele mele, vă rog cu insistență, pe Dvoastră, cari sântei membrele acestei reuniuni, să împărtășiți de interesul și dragostea Dvoastră cea mai vie stăruințele atelierului de a introduce și a valoriza produsele sale în cercul tot mai largi, — apoi rog, prin Dvoastră pe fiecare româncă de sentiment să transmită atelierului, din cercul cunoștințelor lor, anual, nu mai mult decât 10 comande, iar pe doamnele din comitet să desfacă iar zece și vă asigur, că am putea ocupa nu numai 10-12 lucrătoare, ci din ce în ce ar crește și ar spori numărul acelor țărance harnice, cari prin munca

lor și-ar putea asigura o existență cinstită pentru ele și familia lor.

Cu deosebire rog apoi pe d-nii preoți să sprijinească năzuințele atelierului de-a introduce în bisericile noastre odăjdii și alte lucruri decorative pentru cultul sacru, care se lucrează, — foarte frumos și trainic acolo.

În fine, vă rog, multstimatelor doamne, să binevoiați a stăruii, ca să se aranjeze în localitatea d-v în decursul anului, câte o convenire socială, împreună cu teatru, concert, tombolă prelegeri despre industria de casă, dând astfel prilej societății românești, a se întruni la o sară plăcută, iar venitul ce ar rezulta, ar lărgi tot mai mult cadrele activității atelierului.

Vă rog, domnelor mele și prin d-voastre pe toate surorile românce din acest mare district românesc, să porniți o lucrare intensivă, pentru ca bunele intenții, ce le are reuniunea d-v prin atelierul ei, mereu să progreseze și să aducă izbânda mult dorită a industriei noastre naționale.

Salutându-vă călduros, declar a XIX adunare generală de deschisă.

Urmeză raportul comitetului prin secretarul Reuniunii d. Dionisie Ardelean, scoțind la iveală unele momente mai însemnate din activitatea Reuniunii în anul trecut. Din raport vedem următoarele: Reuniunea în vara trecută a aranjat o expoziție în Alba-Iulia cu prilejul adunării Fondului pentru teatru român; despre care expozițiile s'a vorbit în publicitate în terminii cei mai călduroși. — Consistorul arhidiecezan drept recunoștință a muncii ce o desvoltă această reuniune vrând să susție, să asigure, pentru viitor arta populară românească, introducând și în bisericile noastre în chip de odăjdii sacre, munca și hărnicia țărâncei române, i a votat acestei reuniuni — atelierului acestei reuniuni — un ajutor de 300 coroane, totodată dând și un circular în care sânt rugați toți preoții a procura odăjdii bisericesti, ori dela școala de industrie din Sibiu, ori dela atelierul din Orăștie. — Doamna Maria Cosma din Sibiu ca membră onorară a reuniunii, i a dăruit patru bucăți din albumul filicei sale, d-șoara Minerva Cosma.

Cu regret amintește apoi de trecerea la cele veșnice a neuitatului Dr. Aurel Murășan, care a fost unul din cei mai buni sprijinitori morali ai reuniunii.

Din amănunțitul raport al d-lui casier Dr. Virgil Olariu, amintesc următoarele cifre: Reuniunea are la șase bănci românești din comitat în opt libele suma de 13502 cor. 67 fil. iar atelierul are bani 6745 > 90 >

Total 20248 cor. 57 fil.

Din frumosul raport al d-nei directoare a atelierului am înțeles marile greutăți cu cari se luptă aceasta întreprindere. Nu e sprijinită în deajuns. Apoi lupta contra gustului publicului cumpărător. Cu bucurie sufletească remarc faptul, că atelierul a lărat opt rânduri ornate bisericesti, lucru care dovedește că preoțimea noastră începe a se convinge despre deosebirea mare ce există între ornatele cumpărate dela nu știu care drumet făcute după un gust nu prea bun cu culori oarbe și între ornatele făcute la atelier cu oarecare motive românești, culori modeste și dintr'un material solid.

În atelier sânt angajate mai multe fetițe de țărân din Orăștie, cari sânt bune-bucuroase dacă pot căpăta loc la atelier ca ucenice, se înțelege pe lângă o oarecare remunerație. Constată apoi, că atelierul, din zi ce merge e în stare a lăra cele mai fine și prețioase lucruri.

Se trece apoi la alegerea comisiunilor pentru

cenzurarea raportului general și a socotelilor prezentate de cătră casier și a socotelilor atelierului în care comisie se aleg d-nele Anuța Dr. Vlad, Olivia Dr. Dobre și d-nii Ioan Lăpedatu și Dr. Enea Papiu; iar în comisia pentru înscrierea membrilor noi d-nele Veturia Lăpedatu, Leonidia Gheorghiu și d-nul Patriciu Curea.

Comisia pentru cenzurarea socotelilor prin referentul ei Dr. E. Papiu cu plăcere constată că toate socotelile aflându-se în ordine și dovedite cu documentele necesare să li-se aducă mulțumită forurilor conducătoare și a li-se da absolutul pentru anul trecut; iar comisiunea pentru înscrierea membrilor noi prin referența d-na Veturia Lăpedatu predă taxele încasate dela membrele nou înscrise și dela membrii ajutători.

La punctul propunerilor d. I. Lăpedatu într'o bine motivată vorbire face următoarele propuneri: membrele din comitet să se îngrijească de încasarea regulată a taxelor, să se năzuiască a câștiga în cercul lor de cunoștințe cât de multe comande dela atelierul reuniunii, sprijinind astfel și materialicește această reuniune; mai departe face apel la cărturăriimea centrelor românești comitatense a aranja la an barem o petrecere în folosul reuniunii.

D. avocat Dr. Suci face propunerea a li-se aduce mulțumită acelor institute, cari, ascultând la apelul reuniunii au ajutat-o materialicește, și a se aduce mulțumită deosebi consistorului arhidiecezan pentru ajutorul trimis deja.

Cu aceasta fiind programul exhaustiv dna președintă aducând mulțumită membrilor prezente pentru viul interes ce-l au față de reuniune închide adunarea la orele 6 p. m.

Se-a s'a dat o petrecere în sala otelului Crucea-albă. A fost o petrecere curat românească la care a luat parte întreaga societate românească din Deva și jur. La ora 9 a intonat muzica vestitului Balogh Jancsi »Hora Sinaei«. Indemnați de dulcile acorduri ale muzicii am jucat până în zori de zi când despărțindu-ne nu cu prea mici dureri sufletești ne-am zis unul altuia »ce păcat că numai câteva zile mai sânt până la prinderea postului«.

Patri.

SERVICIUL TELEGRAFIC.

Starea lui Lueger.

Viena, 5 Martie. Buletinul medical de azi constată o agravare a bolii. Funcțiunea inimii și a rinichilor e insuficientă. Puterile fizice sânt reduse, puterile intelectuale vigoase.

În general, Lueger astăzi se simte mult mai rău decât ieri. Puterile îi slăbesc tot mai mult. Aseară a mai mâncat ceva, dar fără să poată reținea mâncarea. De-aceia au reînceput și sughițurile.

Azi noapte, pe la orele 3, i-s'au făcut injecțiuni de cofeină și morfină, în urma cărora sughițurile au încetat.

Viena, 5 Martie. Peste zi, slăbiciunea bolnavului a crescut mereu. La amiază Lueger n'a voit să ia nici un fel de mâncare. La orele 3 d. a. i-s'au dat cu sila câteva linguri de supă, pe cari însă le-a vărsat numai decât, fără să mai mănânce ceva.

La orele 5 starea lui e neschimbat gravă. Buletinul medicilor n'a fost încă niciodată atât de pesimistic ca și azi.

Rusia contra României.

Paris, 5 Martie. »Matin« primește din Petersburg informația că miniștrii bulgari au așteptat cu nerăbdare întoarcerea din Kiev a ministrului de război rus Suchomlirov, pentru a discuta cu el deosebite chestiuni militare de însemnătate.

Ziarul francez e informat că aceste discuții se refer la eventualitatea unei mișcări ofensive a României împotriva Bulgariei. Armata României e la dispoziția alianței austro germane.

Bulgarii ar vrea să paralizeze orice mișcare ofensivă a României prin întărirea trupelor rusești la granița României.

În cercurile politice se afirmă că Rusia nu ar fi contra unei astfel de convenții ruso bulgare.

Viena, 5 Martie. Informația lui »Matin« n'a surprins cercurile politice bine informate, cari de mult știu despre aceste încercări bulgare-ruse.

Emanciparea cmeților din Bosnia.

Viena, 5 Martie. (Dela corespondentul nostru). Aflu că monitoarele oficiale din Viena și Budapesta vor publica mâine autografe prin cari guvernul Bosniei este însărcinat să înceapă emanciparea facultativă a cmeților cu ajutorul autorităților și din mijloacele țării. Se crede că proiectul de emancipare facultativă este deja pus în lucrare.

Emanciparea va fi deocamdată facultativă, adică în fiecare caz se va face, prin intervenția autorităților, un contract între proprietari și cmeți. Va înceta așadar intervenția băncii agrare bosniace, iar în Sarajvo se va înființa un departament menit să finanșeze emanciparea, — adică să acorde sumele necesare și eventual să emită obligațiuni de emancipare.

Situația în Grecia.

Atena, 5 Martie. Regele va cii la 21 Martie mesagiul de tron prin care anunță convocarea adunării naționale. Îndată după publicarea acestui mesagiu, Liga militară se va dizolva.

Berlin, 5 Martie. Corespondentul din Viena al lui »Voss. Zeitung« e informat că la ultimul bal de curte din Viena plenipotențiatul Greciei Manos a luat parte la acest bal, dimpreună cu mai mulți ofițeri greci. Împăratul, intrând în vorbă cu Manos, i a exprimat regretul că situația internă din Grecia a devenit așa încurcată, din cauza amestecului neoportun al Ligei militare. Împăratul a trecut apoi pe dinaintea ofițerilor greci fără să i vrednicească măcar de-o privire.

Mișcarea pentru votul universal în Germania.

Berlin, 5 Martie. Redactorul responsabil al ziarului »Vorwärts«, Barth, a fost chemat la parchet fiind acuzat că a provocat la nesupunere contra interzicerii întruniri supt cercul liber. Ziarul »Vorwärts« repetă totuși cererea cătră public ca să facă plimbări în masă în parcul Treptow.

La Colonia mâine va avea loc o mare întrunire pentru votul universal. Comitetul partidului socialist s'a declarat răspunzător pentru ordine Poliția a admis întrunirea.

Fotografierea cu electricitate a lui

DAJKOVITS

Pe timp înourat și întunecos sânt cele mai acomodate.

== «Saspalota» în Oradea-mare — Nagyvárad. ==

La Essen a fost erii o întrunire tot pentru votul universal. A vorbit deputatul Liebknecht. Poliția a promis rezervă dacă partidul va ține liniște, ceea ce s'a și întâmplat.

Berlin, 5 Martie. Pentru mâine se așteaptă mari evenimente. Prefectul poliției, Jagow, publică un apel supratitlul »Previn pe curioși« spunând că interzice plimbarea la parcul Troptow, și că a dat în judecată ziarul *Verärts* pentru provocare la nesupunere. Toți participanții sânt solidar răspunzători de pagubele eventuale. Apoi socialiștii chiamă la manifestație 200.000 de oameni fără să ia măsuri contra accidentelor, de-aceea poliția trebuie să intervie. Este deci interesul tuturoara să nu ia parte la meeting, mai ales pentru că plimbarea la Treptow nu va putea influența asupra reformei electorale. Termină că curiozitatea nu scutește de pedeapsă.

Gronică științifică.

— Excursii polare. —

G. Fayet în »Revue scientifique« arată că mijloacele prin cari zierele cred că s'ar putea ști elipa adevărată, când ai ajuns la pol, nu sânt bune și pot amăgi.

Puiseux a ținut o conferință înaintea societății astronomice a Franței. Fayet o prescurtează.

Se zice că la pol e 6 luni ziua și 6 noapte, dar amurgul și zorii lungesc ziua, așa că noaptea desăvârșită nu e mai lungă de 5 luni.

Dacă ar ajunge cineva la pol, în timpul nopții, i-ar fi lesne să hotărească latitudinea de pe stele. În fapt însă ajung în ținutul polului pe la mijlocul primăverii, deci ziua și nu pot altfel, căci trebuie să se întoarne pe gheață.

Astronomii pot observa stelele și ziua; dar la pol nu poți avea lunetele mari trebuitoare la astfel de observații. Apoi chiar de le-ar avea, n'ar ști cum să le așeze, căci n'ar cunoaște longitudinea și latitudinea locului.

Călătorul poate avea cel mult o busolă, cronometru, sextant și un orizont artificial cu mercur sau olefu. Iar măsurătorile trebuie să le facă asupra soarelui, deoarece soarele în apropiere de pol se mișcă pe o linie aproape paralelă cu orizontul. Măsurând înălțimea centrul soarelui de-asupra orizontului găsim linia care unește punctul cel mai înalt cu cel mai jos, deci o linie așezată în meridianul locului.

La 87 de latitudine deosebirea între aceste două înălțimi (maximă și minimă) ar fi de 6 grade. Va ști că trebuie să 'nainteze încotro vine înălțimea cea mai mică și să facă vre-o 330 de km., având grijă ca drumul său să facă mereu același unghi cu acul magnetic.

Prin acest mijloc se poate ajunge până la 1/3 de grad dela pol, deci până la 40 de kilometri aproape.

Se poate face și mai bine. Să te oprești 24 de ceasuri, să măsoari din 6 în 6 ceasuri înălțimea soarelui. Din aceste date se pot afla coordonatele locului (longitudinea și latitudinea).

Trebuie ținută în seamă și schimbarea în declinație ce suferă soarele în cele 12 ceasuri dintre trecerile cele două la meridian. La sfârșitul lui Aprilie., soarele se apropie de pol cu 10 grade în 12 ceasuri, prin urmare vom găsi deosebire de 50 grade în loc de 40 gr. între înălțime la cele două treceri și 5—9 kilometri.

În acele ținuturi e greu a măsura înălțimea soarelui fără greșală mai mică de 3 gr., pe când la noi se poate cu greșală mai mică de 15 secunde

de grad (15"), căci soarele e jos (la 12° în ziua de 20 April) și înecat în ceață.

Din aceste împrejurări urmează că nu ne putem aștepta la măsurătoare cu greșală mai mică decât 6 km.

Pentru aceste observații trebuie să aibă sextant. Dacă nu, având numai ceasornic, va fi greu; dar tot va putea să se ajute, măsurând lungimea umbrei unui băț înfipt în gheață.

Capetele umbre, legate între ele, vor da o linie curbă și punctul cel mai puțin depărtat de locul unde e înfipt bățul va arăta încotro se află polul. De pe deosebirea de lungime între raza cea mai scurtă și cea mai lungă, se poate afla la ce depărtare se află polul.

La 20 Aprilie, un băț înalt de un metru, înfipt vertical la 89°40' de latitudine da umbră a cărei lungime e între 4 m. 91 și 5 m. 20. Dar e anevoe de măsurat aceste lungimi și anevoe vom găsi loc drept întins de 10 m. în toate părțile.

Încheierea e că: dacă observatorul va avea sextant, va putea de poziția polului cu greșală mai mică de 6 km. Dimpotrivă, fără sextant va fi în primejdie de-a face greșala de trei ori mai mare.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 5 Martie n. 1910.

— »Tribuna confiscată«. Din Budapesta ni-se telegrafiază că zierele de seară publică o știre senzațională (de altminteri și de crezut) procuratura din Arad a dispus confiscarea ziarului nostru, fiindcă a publicat fragmente dintr'o broșură franceză a d-lui N. Iorga. Exemplarele confiscate s'ar fi trimise la Pesta, ministrului de justiție, ca acesta să indice părțile cari trebuie împresuate.

Știrea aceasta a ziarelor ungurești e lipsită de orice temei. »Tribuna« n'a fost confiscată și nici n'a publicat fragmente din broșura d-lui Iorga. Fapt e, însă, că la librăria noastră au fost confiscate mai multe zeci de exemplare din amintita broșură — dar nu azi, nici ieri, ci cu vre-o 5 luni înainte...

— Conferință națională în Cluj. Joi la 10 Martie n., orele 10 a. m. va avea loc în Cluj în cancelaria avocatului Dr. Ștefan Moraria (strada Kossuth Lajos 26) o conferință publică a comitetului clubului comitatens, în care se va discuta situația politică și se vor designa delegații cercurilor electorale pentru conferința electorală a partidului național-român.

— Vizite. În cursul zilelor acestora de sărbătoare, redacția și tipografia ziarului nostru au fost vizitate de numeroși oaspeți veniți din toate părțile la adunarea Asociației arădane.

Au fost pe la redacție atât domnii deputați Mihali, Vaida, Vlad, Damian, Șerban, cât și numeroși preoți, învățători și țărani, cari toți au rămas vădit încântați de progresele realizate de ziarul nostru.

— Cununie. Dșoara Eufrosina Ivănuș din T. Măgurele își va serba cununia cu dl Dumitru Hanciu din Hanciu din R.-Vâlcea Duminecă, la 21 Februarie, în biserica catedrală din T.-Măgurele.

— Dl Andrei Gălea și dșoara Valeria Dragoimir, din Porcești, își anunță căsătoria lor.

— Tabloul alegerilor trecute. Ca un ecou la articolul publicat supratitlul în numărul nostru dela 26 Februarie, primim din comitatul Hunedorli următoarele la-nuriri:

În cercul *Hafegului* sânt mulți străini. Majoritatea e cam mare românească, dar sânt mulți angajați la minele din Petrojeni, mai sânt apoi muși români »nemeși«, cari nici nu să numesc români.

La *Hunedoara* a candidat odată Dr. Victor Bontescu și a rămas în minoritatea cu vre-o câteva voturi. Acum stă lista rău.

La *Orăștie* sânt acum 1400 alegători. La alegerea din urmă am avut 150 voturi majoritate, dar în urma pactului, care a fost în comitatul nostru, nu am avut contracandidat. Acum avem o majoritate de 200 de voturi.

— Ceaiul primarului Lueger. Cît de popular și de iubit e bolnavul primar al Vienei se vede și din numeroasele leacuri și panacee pe cari persoane de toate categoriile i-le recomandă. Fiecare zi vine un număr de astfel de admiratori ai primarului. Între ei venise dăunăzi un bătrîn slab și gîrbov și întrebă pe servitorul primăriei care era de rînd:

— A luat d. primar ceaiul pe care i-l'am adus.

Servitorul nu voia să răspundă că ceaiul bătrînelui mersese pe aceeaș cale ca toate celelalte leacuri mult-puțin băbești cari s'au adus primarului, zise cu bu-nătate:

— Se înțelege că l-a luat.

— Ei și a folosit?

— Nu, nu l-a primit, ei l-a vărsat.

Bătrînul, foarte vesel:

— Vezi așa trebuie să fie. Întii, după două pachetele, trebuie să-i fie mai rău și numai după pachetul al treilea, are să-i fie mai bine... zise el, scoase din buzunar pachetul al treilea din ceaiul lui miraculos și plecă mulțumit.

— Români din Bulgaria. Florian Cristescu, învățător la școala primară de aplicație din București a făcut o călătorie în Bulgaria spre a se interesa de starea învățămîntului în principatul vecin. D sa a publicat notele culese în această privință într'o broșură, care merită să fie citită de toți românii. Tot cu prilejul acelei călătorii, d. Cristescu s'a interesat și de situația românilor în Bulgaria, făcând unele observații interesante.

Așa, d sa a făcut constatarea că românii din Bulgaria de pe malul Dunărei au sate mai frumoase ca ale bulgarilor și în general trăesc mai bine ca aceștia.

Apocape toți au pămînturi de muncă, au vite și mai ales case bune, încăpătoare și curate.

Țin legături între ei măritându-și fetele cu băești tot din neșmul lor. De multe ori fetele din România iau băești de români din Bulgaria: dar fetele de dincolo nu vor să vie în România.

Românii din Bulgaria vorbesc bine de România, zic însă că e mai bine acolo.

Cel mai mare și mai însemnat prin poziția sa dintre toate satele locuite numai de români, este satul Samovit.

Aci, până acum 5—6 ani, nu era nici un bulgar. Acum statul, văzând că nu-l poate desnaționaliza altfel, le a adus funcționari străini și i si-lește să vorbească bulgărește.

Ei nu vor însă nici în ruptul capului să se lăpede de limba lor.

Școala este bulgărească; are 4 clase primare și o clasă de gimnaziu întemeiată anu ne ca să învețe literile latine, pe cari ei le folosesc, în ne-cazul bulgarilor, să învețe românește.

Biserica e românească, cu preot român. E vorba însă că statul să aducă un preot bulgar tînăr.

Cățiva fruntași din sat, împreună cu d. Telemac Georgescu, agentul românesc din Samovit,

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și Réti**

se capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor** și constă din: 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de **360 coroane.**

Tot aceeași cu toalete în 3 părți **400 coroane.**

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga ganritură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului. În provință la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. - Să fim atenți la firmă!

zu cerut să se înființeze o școală românească; dar ministerul de interne cărui s'au adresat, nu le-a dat nici o atenție.

— **O faptă frumoasă.** Comitetul societății pentru cultura și literatura română în Bucovina a acordat poetului G. Rotică o subvenție de 300 coroane și a hotărât a cumpăra de 100 cor. volume care să le împărțească.

— **Moartea profesorului universitar Stravolca.** Cunoscutul profesor dela universitatea din Iași, d. I. Gh. Stravolca, a încetat din viață Miercuri la amiază. Regretatul ocupa catedra de fizică moleculară, acustică și optică la facultatea de științe. De asemenea a ocupat și postul de director al seminarului pedagogic.

Stravolca era un fruntaș al partidului liberal și avea titlul de doctor în științele matematice și filozofice dela facultatea din Liège.

Dănsul era și profesor de fizică medicală la facultatea de medicină.

Știrea morții lui Stravolca a impresionat pe toți. Universitatea din Iași, în semn de doliu, a suspendat cursurile pentru 3 zile.

— **Afacerea Hofrichter.** Din Agram se telegrafiază că escroca Marianovici care a fost arestată alaltăieri, bănuită că ar fi implicată în procesul de otrăvire a lui Hofrichter — nu are nici un amestec, ci a fost arestată pentru escrocherii și spionaj.

— **Jandarmii brutali.** Brutalitățile jandarmiei noastre sânt la ordinea zilei. Nu trece aproape zi fără să n'avem a înregistra un nou caz de abuz de putere. Un astfel de caz se anunță acum din comuna Rábakéihely. Doi jandarmi au intrat beți, în cărciuma satului, unde se afla și notarul comunal Hegedüs Loránt. Luându-se la ceartă cu el, jandarmii, fără să-l mai întrebe de nume, l-au declarat arestat, l-au pus în fiere și așa l-au exortat la Szentgotthardt, unde a fost numai de-cât pus în libertate.

Impotriva jandarmilor s'a pornit ancheta — care, firește, se va sfârși cu achitarea lor...

— **Profeții împlinite.** Experiența ne arată că profețiile de obicei, nu se împlinesc. Cu toate acestea s'au făcut câteva profeții, cari, după cum ne spune și istoria, s'au împlinit totuși, într'un mod uimitor de exact. Intre profețiile acestea este una care ne-a rămas într'o carte din secolul al XIII-lea și care conține o prorocie tocmai pentru zilele noastre. Autorul cărții, călugărul franciscan Roger Bacon, care a trăit în Anglia și s'a ocupat foarte mult cu fizica și chimia. Fusese osândit și băgat în pușcărie pentru vrăjitorie, în două rânduri. Profeția scrisă în limba latină sună în traducere românească așa:

»Vom fi în stare să construim astfel de mașinari, cari vor mânia corăbiile mari cu mult mai repede decât lopoțile și corabia va putea fi cărmuită de un singur om chiar. Vom construi trăsurile, cari vor mijloci și fără ajutorul animalelor comunicația dela un loc la altul. Și vom avea în sfârșit mașini, cari, înaripate, ne vor ridica în aer și vom sbura asemenea paserilor.»

Prorociile acestea, cari sânt făcute cu aproape 700 de ani înainte de asta, în parte s'au împlinit deja, iar în parte se împlinesc tocmai în zilele noastre. Tot aici amintim și o versificație a profetului Nahum (600 a. Chr.), care pare a se referi tot la epoca noastră, când zice:

»Trăsurile trec pe străzi și uruiesc de-alungul șoselelor; sânt asemenea făclilor și vin și merg cu iuțeala fulgerului.»

Ca și când și în închipuirea sa profetul Nahum ar fi văzut înfățișarea unei strade din vre-un oraș modern.

— **La Polul Nord.** În Berlin s'a constituit, încă în anul trecut, un comitet pentru organizarea unei expediții la Polul Nord. Comitetul e patronat de împăratul Wilhelm I, având ca președinte pe prințul Henric de Prusia; ca membri pe contele Zeppelin, profesor Hergesell, consilierul intim Lewald, consilierul comerțului Friedlander-Fuld.

Intr'o **deliberațiune specială**, comitetul a stabilit încă din toamna trecută liniile principale ale planului de organizațiune.

Acum de curând, în urma propunerii principelui Heinrich ca președinte, împăratul Wilhelm I a dispus ca vaporul »Poseldon« să fie pus la dispoziția expediției pentru doi ani...

Comitetul executiv a ținut în primele zile ale lunii Martie st. n., o ședință prin care s'a stabilit în amănunte proiectul expediției la Polul Nord.

Astfel vaporul »Poseldon« va pleca la 25 Iulie st. n., spre Nord și la 7 Iulie se va întâlni la Narwick cu vaporul danez destinat pentru expediție și care este tot construit în lemn.

Cele două vapoare vor fi asortate cu aparate de telegrafie fără fir, iar în fiordurile norvegiene, societatea germană pentru telegrafie fără fir, vor întreține permanent o stațiune în tot timpul expediției polare.

— **Un act de sălbătăcie.** Supt titlul acesta, »Gazetei Transilvaniei« i se scriu următoarele din Râșnov:

»Duminecă în 27 Februarie n. locuitorul român G. Bunea, om robust și zdravăn, era cărăuș la o nuntă, la care mireasa era din St. Petru, de lângă Brașov. Danțul s'a ținut seara în sala otelului mare din Râșnov, la care pe lângă nuntași a participat și numitul Bunea. Acesta și-a pe-recut bine până la 12 oare noaptea. Atunci a plecat din sală să meargă acasă, numai singur netemându-se ce-l așteaptă

La capul treptelor, ce conduc din sală afară, e ușa birului. Scoborând treptele din ușa căruciei fără nici o bănuială li apucă birtașul sas Lutz de gât, îl ținește în o odaie în care era întunec beznă, acolo l-au în primire o ceată de bărbați care pe întunec încep a îmbăli în el ca într'un sac cu fasole. L-au doborât pe podini, și atâta l-au lovit cu pumnii și picioarele până, au crezut că l mort. L-au înșăcat apoi pe sus, l-au trecut prin chețar și prin crășma ordinară, de unde l-au aruncat în stradă, în fermă nădejde că-l mort.

Desamăglirea lor însă e mare, căci mulțămia construcției puternice, Bunea trăiește, dar în o stare, cum numai cei ce l-au bătut o doresc. Capul spart, obrazul găurit de lovituri de potcoave, mâna stângă lovită, corpul bumbăcit, în fine au dat în el fără milă și cu scop vădit de al omorî. E în spitalul civil din Brașov.

Doctorul local Resenauer, care are plată aproape ca un ministru din alodiu și taxă de 1 cor. 20 fl. de vizită, deși a fost chemat la ajutorul celui căzut între tâlhari, încă noapte la 3 oare, de abea după chemări nenumărate s'a prezentat la casa suferindului Bunea pe la 8 oare, până când putea muri de 8 ori cel bolnav. În alte cazuri face gură ba și pără dacă nu-l chemi, în cazul de față l-a scos afară la dracu pe cei ce îl tot molestav cu chematul. La alți bolnavi vine de te urăști de el, de multe ori numai ca să-i vadă, dar de însemnat însemnă la noții vizita și taxa, aici însă de Luni n-a mai intrat în casa lui Bunea, până ce Jol a fost transportat în Brașov la spital, căci începuseră ranele a l se învenina.

— **La librărie.** Clientul: Te rog să-mi dai un exemplar din »Arta de a fi fericit în căsătorie«.

Librarul: Imi lipsește pentru moment, însă am un mic tratat despre Jiu-Jitsu, care, cred, l-ar putea înlocui foarte bine.

x **Restitutions-Fluid de Kwizda pentru cai.** Acelora cari voiesc, ca tendoanele cailor lor după lucru mult să le țină curate, li-se recomandă Restitutions-Fluidul lui Franz Johann Kwizda în Kornenburg. După ce am frecat bine cu paie tendoanele, apoi ungeri bine cu acest fluid încheieturile cailor dela genunchi până la pînteni și le înfășurăm ușor; aceasta este o procedură simplă și totuși foarte folositoare, împospetarea și încordarea tendoanelor și pentru a crește caii pentru gală. Drept aceia Restitutions-Fluidul lui Kwizda pentru cai să nu lipsească din nici un grajd bun.

x **Sanatorul »Liget« a Drului Iakob în Budapesta,** primul sanator pentru boale interne din Europa, dispune de toate mijloacele de vindecare și laborator pentru examinat. Mii de diabetici, reumatici, bolnavi de splină și de inimă, cari până acum au cercetat sanatoriile din străinătate, acum vor găsi institut corespunzător aici în țară, așadară această instituțiune culturală cu poziție admirabilă împlinește și nu gol. Sala cea mare a mașinelor mecanice de vindecare a sana-

torului este provăzută cu mașini după sistemul Zanpre și cu scâlzi aeriene.

x **Pentru 60 de fileri,** poți pregăti ușor acasă 2 litri lichieri Alasch, Anisette, Benedictin, Chartreus, Caracao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea, Roza, Vanilie, Silvoriun, Rachi de drojdii și Rom. 10 doze cu modl de pregătire expediază franco. Burger Frigyes, farmacist Cluj. — Kolozsvár.

x **Înlesnire pentru cei cari se pregătesc de examene de drept.** Pregătirea pentru examenele de drept reclamă multă osteneală, timp și spese; cu toate acestea rezultatul este dubiu. Cauza este, voluminătea cărților de studii stricteteja profesorilor și modl de întrebări necunoscut înaintea celor ce se supun la examene. Deci cunoscutul institut »Jogi előkészítő din Cluj, care lucrează cu succes, umple un gol, pentru că conducătorii sânt în deplină cunoștință cu riguroasele și în propunerea studiilor sânt doctori utrin-sque inris. Institutul acesta ușurează învățarea grea scurtează materialul de învățat și timpul studierii și asigură de rezultat. Celor cari se pregăiesc acasă, și nu pot absenta săptămîni întregi dela oficiu, servește cu un sistem originl și suplinește timpul absentării. Cu răspunsuri detaliate servește »Jogi Előkészítő«, Kolozsvár, Barth M. u. 22.

x **Reformă în interesul părinților, cari au băieți universitari!** În interesul părinților cari au băieți universitari, acea dispoziție bună a adus seminarul juridic, care de mai mulți ani funcționează cu succes în Cluj (Malom utca 14) că încotinu li ține în evidență pe universitarii din provincă, cari se pregătesc în Cluj, și pe acei părinți cari pe direcțiunea seminarului o re-cearcă din acel motiv prin epistoă, săptămînal necondiționat, cu toată încrederea înformează despre pregătirea fiilor lor gratis, și fără știrea ace-lora, așa ei se pot convinge, despre aceea, că băieții lor rigoroșanți cu studiere își petrec timpul în Cluj. Despre activitatea și de scopul seminarului deslușire trimite prin o carte (Tájékoztató a jogszeminarumról), gratis la părinții respectivilor universitari, direcțiunea seminarului. Seminarul se îngrijește deosebit ca românilor cari nu posed deplin limba maghiară, să le ușureze. (Dr. Dobó în Cluj, Malom u. 14). O altă practică novitate a seminarului e aceea, că în interesul acelor universitari cari înainte de viguros, numai scurt timp pot fi în Cluj, așa dispoziție a produs, prin care cei din provincă, acasă se pot pregăti, eventual pe lângă alte afaceri. Adecă afară de însemnările cari cuprinzând esențialul, încă așa însemnări au pregătii, cari în ordine tot materialul așa îl cuprind în sine, încât și manualele de studiu le suplinesc, toate întrebările luidice le îmbrățișează, și explicarea o face superfluă. Acestea însemnări și la provinciștii le împromută, și aceea dintru acele acasă pregătii, — așa numit la curs de recapitulație, lau parte în Cluj într'o săptămîna sau două. Mai departe zilnic ține riguroase de probă, la cari și cei din afară de seminar pot lua parte gratis.

Felurimi.

Un răspuns. — Un ofițer din garda franceză spunea într'o zi unul coleg al său din garda elvețiană:

— Voi faceți război pentru bani, pe când noi, ne batem pentru onoare!

Celalalt îi răspunde îndată:

— Dragul meu, fiecare se luptă pentru ceea ce li lipsește.

O minune, cea mai mare pentru vremurile noastre. Într'un spital din Viena, îngrijea de bolnavi o soră, în vîrstă de 18 ani, crescută într'o mănăstire. Această soră, știe ceti, scie, dar nu numai că nu văzuse, în trau și în viață nici bani de metal, nici de hârtie, ba nici nu auzise de acest lucru al lui Mamona.

Un bolnav se înglindisea tîind hârtii și făcînd cocoșei, corăbii, etc. Sora era foarte năcăjită pe el, fiind că-l făcea gunolu. Într'o zi, bolnavul avea pe măsufă o hârtie de zece coroane. Sora, se răpede, o mototoleşte și aruncă supt pat. Bolnavul, sperlat, li spune că hârtia e bani și o roagă să l-o dea. Sora nu vrea. Bietul bolnav se scoală, își caută hârtia și roagă pe soră să citească pe ea. Cetește, ascultă ce-l spune și începe a pricepe, dar se jură că n'a auzit de asemenea lucru pîn'acuma! Frumoasă creștere.

Cronica socială și artistică.

Serată literară din Tinca. Tinca este un orașel, în care românii în ce privește numărul, lor, dispar față de populația ungurească, în cele culturale însă și în felul de a se afirma pe acest teren, — românii deși puțini — sânt superiori.

Dacă la serata de Duminecă ar fi participat un străin, care nu cunoaște referințele locale, ar fi rămas cu impresia, că în Tinca este o mare și bine reprezentată inteligența românească, și că se găsește într'un orașel românesc. Când s'ar fi convins în fine că întreaga societate românească de aici o formează trei advocați și câțiva funcționari dela »Bihoreana« (filială), ar fi fost frapat de așa producțiune și de atâta afluență.

Cerând și primind concursul reuniunii de cântări »Hilaria« din Oradea-mare — reușita seratei organizată de tinerimea română — era asigurată. »Hilaria« prin prestațiunile ei dovedește că de când este supt oblăduirea actualului ei președinte, adaugă tot mai mult la reputația ei binecunoscută. O reuniune de cântări, care întrunește elemente ca părintele Vasile Popovici din Oradea-mare, o puternică forță artistică, — oameni energici și de muncă ca președintele Dr. Aurel Lazar — este o mândrie a noastră.

Toate cântările, executate fiind cu deplină măiestrie, au fost viu aplaudate, iar unele bisate!

Mult a contribuit la reușita concertului și dna Maria Dr. Ille, care a cântat la pian mai multe piese, dintre cari unele în acompaniament cu vocea dulce și plină de vrajă a păintelui Popovici. Vocea dlui Popovici are darul de a strecura în sufletul ascultătorilor un fior electricizător de entuziasm.

Ambii au fost răsplătiți cu frenetice aplauze, iar dna Ille a primit și un prea frumos buchet.

Un foarte potrivit și bine ales punct al programului a fost conferința păintelui Nestor Blaga, din Tulcea. Conferințiarul a tratat conservarea și cultivarea limbii românești în societate și în familie. Într'alte zice conferințiarul: »In multe familii, ai căror membri trec ca buni români, limba de conversație este limba străină, folosindu-o pe a noastră numai în convorbirea cu țărănimea, de unde urmează că țărănimea consideră apoi limba noastră ca insuficientă și inferioară alteia străine. Mulți intelectuali, vorbind românește numai cu țărănimea, ajung acolo, că în loc de a vorbi o bună românească, — vorbesc o limbă pocită și pângărită cu diferite cuvinte străine rău aplicate și și mai prost rostite. Aceasta a dat naștere dialectului bihorenesc! Amintește apoi cum bibliotecile celor mai mulți intelectuali sânt pistruiate cu produsele literaturii străine. Apelează la inimile mamelor românce, ca ele să fie cele mai conștiente ocrotitoare și cultivatoare ale limbii. Apelează la publicul mare românesc, ca să dea și rîjorul insti utiunilor de creștere adevărată românească. Atât spiritul și direcția în care a fost ținută conferința cât și tonul energetic în care a fost predată, a făcut bună impresie.

Scopul seratei era dublu și așa a fost și rezultatul! Scopul moral era și este, ca în acest orașel — centru administrativ și și bisericesc — să cucerim un teren și să-l lărgim an de an. Satisfacția ce ne-a dat o admirația străinilor ne îmbăbătează tot mai tare, căci li vedem cum în frunte cu protopretorele aplaudau prestațiunile corului. Al doilea scop al seratei a fost, ca venitul să se adauge la fondul pentru zidirea bisericii române din Tinca, care este o necesitate absolută. Biserica și parohia de aici, pe lângă o bună conducere, ar fi o cetățuie de întărire a elementului românesc, care în starea de azi, în lipsa de un preot stabil, ușor se poate destrama și respira prin celelalte confesiuni străine.

De încheiere mai amintesc că au fost mulți, a căror nume ar cuprinde prea mult spațiu, dacă l-ași nota aici. Sexul frumos a fost bine reprezentat, dar este rugat a mă scuza pentru omiterea numelor.

Intenționat o fac, căci vreau să notez numai pe acelea, cari au fost în frumosul nostru costum național...

Iată numele acelor: *n-i-e-i una!*

Frumoasa idee concepută și propagată de aradane, — fie-mi permis a întreba, că oare nu s'ar putea aplica și pela noi? Moda costisitoare a toaletelor de modă, și mai știu eu câte toate,

oare n'ar fi mai rațional a o schimba și pe aici cu moda costumului național?

După concert, danțul a ținut cu multă animație până dimineața. Z.

ECONOMIE.

Atașatul comercial al României. Se anunță din Viena: »Politische Correspondenz« află din București că înființarea posturilor de atașati comerciali români pe lângă ambasadele din străinătate a dat rezultate excelente.

În ultimul timp au fost în capitala României 4 din noui atașati pentru a primi indicațiuni dela d. M. O. Orleanu, ministrul industriei și al comerțului.

Adunarea generală a băncii »Frăția«. În 11/24 l. c. și a ținut institutul »Frăția« din Agnita a III-a adunare generală ordinară, la care au luat parte 50 acționari, între cari mai mulți țărani din satele dimprejur, supt conducerea președintelui Ioachim Munteanu.

Din raportul direcțiunii s'a constatat, că acest institut deși tânăr, a făcut progres îmbucurător față de anii precedenți, semn, că s'a simțit lipsa unui institut românesc independent în acest centru săseș, unde până acuma erau exploatați românii fără milă, căci bănișorii scumpi, ridicați dela străini mergeau tot în punga străinilor, așa că învârtirea de bani în pungă românească nu se facea.

Totuși se mai observă puțin indiferentism, față de ce e românesc. Cauza este nepăsarea celor chemați de a merge cu exemplu. Drept, că nici nu aveau românii pentruce și în ce să se lupte, fiind ei prea orbiți de supremația îngâmfată a sașilor chibzuiți în toate. Se sperază însă o emancipare totală.

Profitul net de 274533 fil., deși nu prea mare, totuși destul față de capitalul de 35.000 cor.

Încă în adunarea extraordinară trecută s'a decis urcarea capitalului; care s'a constatat acum că s'a urcat la 60.000 cor.

Pe noul period de 6 ani, au fost realeși în direcțiune vechii membri, semn că între acționari domnește înțelegere, încredere și dragoste.

Fiind mulțumiți cu rezultatul, după terminarea agendelor s'au întrunit toți acționarii la o masă comună.

Plata grânelor din Arad

25 Februarie 1910.

S'a vândut azi:

grân 100 mm.	19.20—30
orz 100 mm.	6.50—80
ovăș 100 mm.	6.80—
secară 100 mm.	8.50—
păpușoi 600 mm.	5.70—80—

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 kg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 21 Februarie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul:

Grâu nou

De Tisa — — — — —	28 K. 95—30 K. —
Din comitatul Albei — —	28 » 80—29 » 80
De Pesta — — — — —	28 » 90—29 »
Bănățanesc — — — — —	28 » 95—29 »
De Bacica — — — — —	28 » 60—29 »
Secară de calitate I. — —	19 » 75—20 » 05
Secară de calitate mijlocie	19 » 55—19 » 65
Orzul de nutreț, calitate I.	14 » 75—14 » 95
Ovăș de calitate I. — — —	15 » 70—16 » —
Ovăș de calitate a II. — —	15 » 40—15 » 60
Cucuruz — — — — —	14 » 80—15 » —

BIBLIOGRAFII.

Din valoroasele cărți ale regretatului canonic Dr. Augustin Bunea:

Mitropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa, schiță biografică cor. 1.—

Chestiuni din dreptul și istoria bis. române unite, partea I cor. 2.—
partea II-a cor. 1.50
Discursuri; Autonomia bisericească;
Diverse cor. 5.—
Ierarchia românilor din Ardeal și Ungaria. cor. 3.—
Mitropolitul Sava Brancovici . . cor. 1.50
Amintirea lui T. Cipariu cor. —50

La Librăria »Tribunei« se află de vânzare:

I. Russu-Sirianu: La Roma, schiță din călătorie » 2.—
Dr. E. Babeș: Diagnoza » 3.—
A. Cosciuc: Nutrirea animalelor de casă (op. premiat) » 1.50
A. O. Maior: Bibliot. copiilor, vol. II. » 1.60
» » » v. III și IV. » 1.—
Isidor Ieșan: Românii din Bosnia și Herțegovina în trecut și prezent . » 1.50

In amintirea canonicului Augustin Bunea. Articole și alte semne de durere ale neamului cor. —50

Comandele de cărți etc. precum și prețul lor să se adreseze către: Librăria »Tribunei«, Arad str. Deák ferencz 20.

Posta Administrației.

Mihail Ganeș, Veneția-inf. Am primit 10 cor. ca abonament.

Alex. Novac, Herendești. Mai 8 cor. aveți pe 1909.

Ioan Ovesea, Cernăfaleu. Am primit 6 cor. abonament pe quartal I 1910.

Petru Pap, Eskü 16. Am primit 4 cor. abonament pe 1910.

Pompillu Acelenescu, Zlatna. Am primit 6 cor. abonament până la 1 Febr. 1910.

Bumbescu, Mannheim Zs. fotograf a murit înainte cu 2 ani.

Brad. Dorna-Vatra. Fiecare publicație costă 3 cor.

Nicolau Boerlu, K. Tzéplak. Mai 2 cor. aveți pe anul trecut.

Petru Petrânger, subjude, Zlatna. Am primit 3 cor. abonament până la 1 Aprilie 1910.

Mihail Căba, Sulugd. Am primit 24 cor. abonament până la 1 Iulie 1910.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

Boala engleză,

să grijiți de sănătatea copilului Dvoastră, dacă nu grăbiți a veni repede în ajutor cu

„Emulsiunea Scott“

care face să înceteze boala engleză și întărește oasele și le îmbracă în carne sănătoasă. Afară de aceasta, toți părinții practici au observat și s'au convins despre adevărata ei valoare și o știu prețui pentru că nu întâmpină nici o greutate la folosirea din partea copiilor, fiindcă e plăcută și are gust de smântână.

„Emulsiunea Scott“

o mistuie și copii cari de altfel se îngreșează și de lapte.

Un flacon original cu 2 coroane 50 fileri.

Se află în toate farmaciile. 10

ANUNȚ.

Pentru institutul de credit și economii
«TIMIȘIANA» din Timișoara se caută

un servitor

care posedă limba română, maghiară și
germană.

Salar 70.— Cor. lunar și 100.— Cor.
remunerațiune.

Anunț.

Aduc la cunoștința onoratului public ro-
mânesc, că mi-am deschis

cancelaria advocațională,

la Beclean (Bethlen, com. Solnoc-Dobâca).

Cu stimă:

Dr. Aurel Juga,
advocat.

Se caută

o menajeră română,

care să aibă vârsta de 30—40 de ani, onestă,
de familie bună, cu referințe bune. Salar
până la 100 Cor. pe lună. Reflectantele
sunt rugate a trimite ofertele lor — eventual
însoțite cu fotografie la administrația ziarului
«Tribuna» în Arad.

ANUNȚ.

Caut pentru cancelaria mea

**un candidat de avocat
român,**

pe lângă condițiuni favorabile. — Adresa:
Dr. Lazar Ghebeș, adv. Ó-Pécska.

7 coroane

costă un rând întreg de haine din
rămășița de materie fină pentru
:: :: :: :: băieți. :: :: :: ::

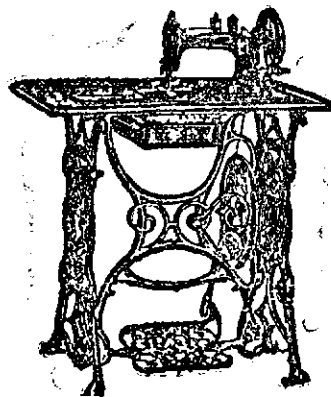
La comande din provincă este
destul să se însemneze etatea.

ROTKEL ARNOLD

croitor de haine domnești
Budapesta—Budapest
Podmaniczky u. 77.

**STAMM EDE succesor
RESCH FERENCZ,**

atelier de mașini de cusut și biciclete
în TEMESVAR, strada Merczi 4.

Gradska ulica 45 Pate-
foaned rezervația recum
și de n is ovojshazon.
Telefon nr. 459.
— Preț curent gratuit. —

Are magazin
de mașini de
cusut PFAFF
de toată mări-
mea și cu pre-
țurile moderate.
Mare asortiment
de Goarne.
Prețurile se pot
solvi și în rate.

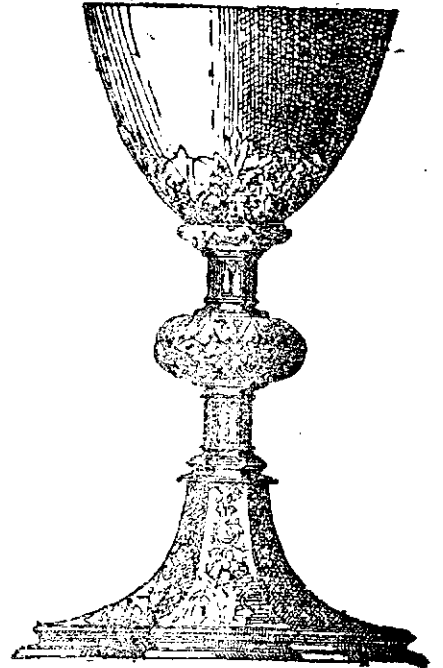

Fondat la 1879.

Telefon 107—14.

Bittner János

fabricator de articole bisericesti din aur
— argint și din tot felul de metale. —

Recomandă în atenția onor. preoșimi
monumentalele sale obiecte bisericesti
originale și în stil curat, precum și
auritura și argintătura executată prin
foc și neșlefuită. Auritură prin
— — foc dela 21 cor. în sus. — —

Fabrica:

Budapesta IX., Lónyay-utca 23.

La dorință escurgem la fața locului.
Catalog mare și ilustrat trimitem gratis
și franco.

KLINGE ANTAL

pictor bisericesc și de icoane sfinte.

Nagyvárad, Szent János-u. 11.

Pregătește gratis tot felul de pla-
nuri pentru iconostase și plafoane

bisericesti.

Am onoare a aduce la cunoștința
on. public, că cumpăr, pe lângă pre-
țul cel mai mare, haine bărbătești-
domnești folosite, tetastfel cojoace
(bunzi) de călătorie și de oraș,
precum și totfelul de mobile, aranja-
mente de prânzitoare și dormitoare.

La dorință mă prezint la locuință
în or.-ce timp și transportez imediat ob-
iectele cumpărate pe bani gata.

Rog on. public să binevoiască a mă
onora cu binevoitorul sprijin.

Cu distinsă stimă

MENCZER MÁRTON

ARAD, ÁRPÁD-TÉR 5.
edificiul bisericii izraelite.

Kneffel Károly és Fia

Am onoare a aduce la cunoștința p. t.
public, că mi-am mutat

marele magazin de cărbuni,

din palatul de pe Andrassy-tér nr. 14, pe

Boros Béni-tér nr. 2.

Apropiindu-se sezonul de încălzit, stăm la
dispoziția p. t. public cu cărbuni veritabili
în ori-ce cantitate, transportați acasă,
și primește angajament pe întregul sezon la
ce se primesc prenotări.

Comandele se pot face în persoană, prin
corespondență sau prin Telefon nr. 139,
la firma:

Kneffel Károly és Fia

mare comerciant de cărbuni

Arad, Boros Béni-tér nr. 2!

(Cassa Kneffel).

Credit pe ipotecă, pe cambliu
și pentru oficianți
mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

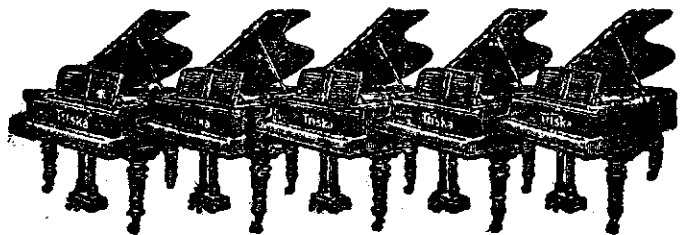
Telefon nr. 376.

Picuri lui Brády pentru stomac
provăzuți cu marca de scutire P. C.
Maria de Mariacell, nun își de popor
Picuri de Mariacell pentru stomac,
timp de 30 de ani s'au adeverit atât
de bun, încât sunt indispensabili pentru
orice casă. Picurii aceștia au efect ne-
întrecut la tot felul de stricare a sto-
macului, ardere de stomac, scaun
neregulat, sârciu de stomac și du-
reri de cap, vomare, insomnie, ane-
mie și gălbănare. Se pot căpăta la
ori-care farmacie. O sticlă mică 80 fil.
o sticlă mare 1 cor. 40 fil., 6 sticie
5 cor., 3 sticle duble 4 cor. 50 fil.,

Expedează franco farmacistul:

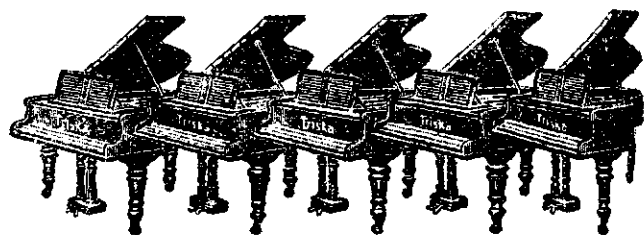
Brády K. Wien, I., Fleischmarkt 1. Depot 241.

Să fim atenți la marca de scutire P. C. Maria de
Mariacell, pachetarea în roșu, și la subscriere după
cum se vede în chipul de față.

FONDAT LA ANUL 1870.

Acordările și reparațiile le execută
în mod special!

la renumita firmă:

Salon vestit și magazin bogat de:

Piane,
Pianine, și
Cimbalme.

≡ **TRISKA J.** ≡

în Cluj — Kolozsvár, Bartham-u. 14.
Se pot cumpăra și închiria pe lângă prețurile
cele mai avantajoase.

— Numai fabricate de prima calitate. —

Pentru orientarea on. public dau mai la vale declarațiile de recunoștință în limba maghiară sosite în timpul din urmă:

Stim. D. J. Triska magaziner de pianuri în Cluj.

Azi mi-a sosit pianul. Sunt foarte mulțumit atât cu expunerea lui, cât și cu tonul și organizația internă. Primește Dle Triska mulțumirile mele, că m'ai făcut să ajung la un fabricat atât de bun. În alăturare îți trimit frachtul. Pianul de altfel a sosit fără nici o zgărietură măcar.

M. Igen, 9 Iulie 1907. Cu stimă
Ikrich Arnold pretor.

Dlul J. Triska, mare magazin de pianuri în Cluj.

Cu pianul cumpărat dela on. Firmă, în cea mai completă măsură sunt mulțumit. Tonul e curat și sonor, și pe lângă că e destul de tare, e și plăcut. Stimul e și acum, după jumătate an atât de neexcepționabil, că nu am observat încă lipsa stimulării de nou. Pe baza acestor experențe, pot recomanda firma pianurilor ori și cui.

Marosujvár, 27 Aug. 1908. *Borbély János*
m. kir. mázsatiszt.

Dlul J. Triska, Loco.

Pianul numit „Wierth“ cumpărat dela D-ta m'a satisfăcut în toată privința.

Cluj (Kolozsvár) 21 Sept. 1908.
Idrányi Gábor
major de artilerie.

Stim. D. J. Triska Cluj.

Pianul cumpărat la Dv. a sosit în pace și nevătămat. După așezarea lui l-au examinat și probat cunoscuții și amatorii de pian, și eu toți suntem îndestulați, atât în privința prețului, cât mai vărtos a tonului sonor și intensiv.

Szilágysomlyó, 17 Sept. 1908. Cu stimă
văd. madam Bágy Sámuel.

Marelui mag. de pianuri J. Triska Cluj.

La șirele adresate mie cu plăcere Vă anunț, că pianul scurt, cumpărat dela Dv. în 1907, în toate privințele s'a dovedit pe deplin corespunzător. Fetița noastră în vârstă de 14—15 ani, care de mai mulți ani învață, cântă la el cu multă desfătare, totdeauna spre marea noastră bucurie și mulțămire.

Dej, 21 Aug. 1908. *Páll*
jude de tribunal.

On. Dle!

Cu pianul procurat dela D-ta, de un exterior estetic, sunt pe deplin mulțumit. Pentru tonul plăcut, frumos și puternic, recomand ori-și-cui firma D-tale.

Bistrița (Besztercze) 20 Aug. 1908. Cu stimă
Madam Garabet Bálint.

O. D. J. Triska Cluj.

După folosință de un an, sunt mulțumit cu pianul numit Wirth, cumpărat dela D-ta. Tonul fin, trăinicia corzilor, estetica externă, dar în deosebi construcția solidă intenă ridică pianul și peste cele alese la locul prim. Deci, stă pentru calitățile acestea, cât și pentru îngrjirea și jingășia cu care sunteți la împachetarea și spedarea pianurilor, Vă exprim deosebita mea recunoștință.

Deva, 19 Aug. 1908. *Hajduczky József*
director de bau

On. firme Triska J. Cluj.

Vă aduc la cunoștință, că construcția eternă a pianului meu, în urma reparațiilor și renovărilor făcute de Dv., se poate iarăși folosi perfect și pentru aceea nu pot scăpa ocazia de a nu vă exprima mulțămirea și recunoștința mea.

Torda-Szentlászló. *Gróf Mikes Miklós.*

Firmei Triska Cluj.

Prin șirele acestea Vă exprim bucuria mea pentru repararea pianului meu, în urma căreia a căpătat un ton nou și foarte melodios, ceea ce Dv. vă servește spre laudă și onoare, iar mie-mi dă prilejul a Vă exprima recunoștința și deplina mea încredere.

Korpád,
Madam Ferenczi Gyula, Boar Ana.

On. Firmă.

În epistola de ieri uitasem să vă amintesc, că mi-a sosit pianul trimis și deja e și aranjat în salon. A sosit în condiții perfecte. E foarte plăcut tuturor, și se bucură de laudă generală.

Szamos-Ujvár, 5 Iunie 1909. *Walton Robert*
profesor de liceu.

On. magazin de pianuri Triska, Cluj.

Deși cam târziu, nu pot scăpa ocazia a nu-ți exprima recunoștința mea pentru pianul trimis. Instrumentul e inescpționabil, are un ton foarte plăcut, iar exteriorul corespunde pe deplin Vă mulțămesc, că fără să-l văd și sleg, m'ați satisfăcut atât de bine.

Zelan (Zilah) 1 Maiu 1909. Cu stimă *Mátyás Adolf.*

Firmei Triska Cluj.

Pianul a ajuns în pace. Ne-ai câștigat plăcerea generală. Vă mulțămim pentru serviciul prompt și onest.

Ioan Bucur
preot gr. ort.

Dlul J. Triska Cluj.

Cu pianul cumpărat dela D-ta sunt mulțumit. Nici după expirarea unui an n'am aflat nici o smintă.

Dej, 24 August 1908. Cu stimă
Becsky Bálint
asesor la sedria orfanală comitatensă.

On. Dle Triska.

Cu pianul cumpărat dela Dv. toți sunt mulțumiți și ne bucurăm că ne-ai satisfăcut dorinței tuturor.

Mocs, 18 Aug. 1908. *Madam Nagy Elek.*

Dlul J. Triska Cluj.

Pianul trimis m'a satisfăcut pe deplin.

Zagon, 19 August 1909. Cu stimă
Văd. Bécássy.

Dlul J. Triska, Cluj.

Recunosc cu plăcere, că pianul trimis mie e de o calitate neexcepționabilă, și pentru aceasta voi recomanda firma D-tale în jurul cunoștințelor mele.

Szilágysomlyó, 1 Sept. 1908. *Marossy Aranka*
profesoară la școl. civ.

O. D. J. Triska, Cluj (Kolozsvár).

Străformarea pianului meu lung în „Mignon“ scurt, ce și-l-am trimis, m'a satisfăcut pe deplin, atât prin forma estetică din afară, cât și prin bunătatea și trăinicia lui.

Pianiști virtuozși, cari l-au probat după reparații, s'au declarat cu cea mai mare recunoștință asupra lui. Alți specialiști, pentru forma externă estetică și artistică, l-au aflat de model al industriei de pianuri.

Pentru aceea îmi fac o datorie de plăcere, când Vă exprim sincera mea mulțămire și recunoștința pentru lucrul cinstit și succes în toată privința. Și cu plăcere recomand tuturor celor interesați magazinul și atelierul Dv. Ca osebită stimă

Dej, 20 Iunie 1909.

Kenyeres László
jude reg. cerc.

Firmei Triska J. Cluj (Kolozsvár).

Datorez on. firme, cea mai mare recunoștință pentru renovarea pianului meu numit „Bosendorfer“; atât îmbrăcarea cu piele, cât și punerea corzilor au succes excelent și prin tăiere tonul n'a pierdut nimic. Pianul întru nimic nu se poate deosebi de unul nou. Cunoscuților mei voi recomanda aceasta firmă cu toată căldura. Cu stimă

Bistrița, în Decembrie 1908.

Madam Póka Elemér.

Firma Triska J. în 1902, pianul meu Bosendorfer străformat în pian scurt format Mignon, care lucrare e una dintre cele mai bine succese, iar corzile și-au păstrat tonul pe deplin. Cu un cuvânt străformarea s'a făcut spre deplina mea îndestulare.

Cluj, în Ianuarie 1909.

Dr. Bánffy Ernő.

On. Dle Triska!

Cu bucurie satisfac dorinței D-tale, când îți anunț, că pianul meu „Beregszászy“ de 40 de ani l-ai dres în așa formă, că mai gata e ca unul nou.

Cluj, 21 Oct. 1908.

Contesa Kuun Géza.

Dlul J. Triska, măiestru de pianuri Loco.

La rugarea D-tale bucuros adevăresc, că pianul meu de Pokorny—Bosendorfer, pentru o radicală reparație l-am concretizat D-tale, și cu calitatea muncii săvârșite, precum și cu stăvirea speșelor, sunt pe deplin mulțumit. Firma, o recomand călduros.

Cluj, 23 Oct. 1908.

Dr. Richter Aladár
profesor ord. la academia de știință

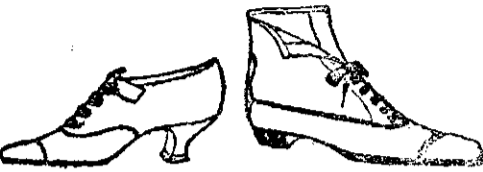
On. D. Triska J. Cluj.

Pentru străformarea și scurtarea vechiului meu pian, și providerea lui cu construcție nouă, făcute cu multă cunoștință specială și adus la perfecțiune, îmi fac datoria când îți exprim mulțămirea și recunoștința mea, pentru această muncă curată, bună și trăinică. Cu stimă:

Bistrița, 12 Nov. 1908.

Ldri Godofrd
vice-comit. comit. Besztercze-Naszód

Fond. în a. 1887.

VASILIE BERCEANU**BISERICA-ALBĂ - Fehértemplom,**
strada Târgului.Asortiment bogat de **ghete** pentru bărbați, dame și copii de Box, Chevro, Titania și Occasion, precum și **ghete de box americane** pentru bărbați. - Șoșoni și galoși etc.

Gamașe de piele pentru vânători. Toffelul de creme pentru ghetă, precum și renumitul vax „Leonhardt Oellack” pentru ghetă.

Marfă bună. Prețuri ieftine. Serviciu prompt.

Pentru fiecare lucru de mână se garantează.

Se garantează pentru fiecare păreche de ghetă.

FISCHER TESTVÉREK

fabricanți de țesături de sîrmă, împletituri de sîrmă pentru garduri, site și de coarde din sîrmă de oțel pentru paturi etc. etc. în

ARAD, calea József-főherceg-ut nr. 8.

Fabrica: Strada Kossuth Lajos Nr. 45.

Telefon 537.

Recomandă în atențiunea on. public **magazinul bogat în lucrări de bransa aceasta,****care se capătă cu prețuri ieftine de concurență.**

Catalog de prețuri la dorință se trimite gratuit și porto franco acasă.

V. M. PANESCU

prăvălie de pălării, căciuli, și articlii pentru soldați în

Biserica-albă - Fehértemplom, Piața.

Recomandă magazinul său bogat asortat de

pălăriide plisă, moi, tari și în tot felul de culori, **căciuli perziane și cilindre,** precum și **chipluri de uniformă** și feluri articlii pentru soldați.**Botinele cele mai elegante**pentru serate și baluri, în splendidă variație de culori și execuție ireproșabilă; de asemenea **ghete americane** marca: „The Barry, The Burt & Pachardt, King și Moccasin”, **încălțăminte ortopedice,** Cassala-Engelhardt, le găsiți la marele magazin

— de specialitate a lui: —

WEINBERGER JÁNOS,
ARAD, Piața Andrássy 20.

pe lângă prețurile cele mai convenabile și serviciul cel mai prompt.

CANARINI!

Cele mai frumoase cântărețe moderne ce cântă ziua și la lumină. Cântăreață tinăra 4, 5 fl. de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele canarine Seifert și verzi dela 10 fl. în sus.

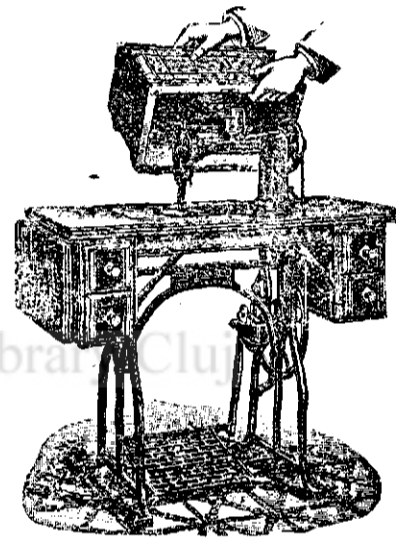
Ouale 1, 2, 3 și 4 fl., după soi. Catalog de prețuri despre papagal, pasări transmarine mămuțe și câini de soi se capătă înainte trimițând 20 fl. Pentru ajungerea comenzilor la loc în viață se garantează. — Comenzile se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

Dózsa János maeștru -
cojocar în
Nagyvárad, Zöld-fa Passage 9.Se recomandă ca maeștru perfect întru prepararea tuturor articliilor aparținând acestei branșe precum: **gulere preparative, gulere boa, manșoane (muff),** în execuție modernă și după cel mai elegant gust.**Blane și tocuri de picloare, etc.**Mai departe primește spre efectuare orice lucruri noi, care aparțin acestei branșe, precum și tot felul de **reparaturi, pe lângă prețurile cele mai avantajoase.****Voiești**să fi servit bine și pe plac, apoi paseri canari, papagai vorbitori, petroșeli, pești de aur, porumbi, găini de soi, păsuni, iepuri, câni de vânat și de lux, pisice de Angora, mămuțe imblânzite, colivii etc. aparate brute, să alegi și să cumperi numai dela vânzător a de paseri de aici, care de 10 ani se bucură de cel mai bun renume. Dacă le ai toate aceste, apoi și cel mai bun nutremant pentru paseri iarăși numai dela mine să-l cumperi. Numai în **depotul principal: Zagreb, Mircovič, Marije Valerije ulica 10.** (Oda e separată pentru paseri cântărețe).Eu vând numai **exemplare și mărfuri de prima calitate, mărfuri slabe și de puțin preț nici nu țin.**Promlat la **Ams'erdam, la Viena de două ori, Bruxela, Londra, Marsilia, Paris, Zagreb.**1000 epistole de re unceștiță, precum și multe alte diplome. **Expediez cu poșta garantând pentru marfă vie.**

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins în **Timișoara** la anul 1891 cu marea medalie de argint.

Fondat în 1880.

Reinhold ZOLLERmăestru mecanic
FEHÉRTÉMPLOM
Schillergasse 8.
lângă „Burg”.

Iși recomandă on. public de

loc și provincie **marele său atelier mechanic unde se repară tot felul de mașini de cusut și biciclete.** Ține în depozit tot felul de **gramofoane și plăci.**

Ține în depozit cele mai bune biciclete noi, mașini de cusut și obiecte de casă și industrie, așa d. e. părți singuratic de mașini și biciclete.

Prețuri moderate Serviciu prompt.

O greșală colosală au făcut

toți aceia cari contra boalelor reumatice, înțepăturilor, sfâșierii, crepării, săgetării, durerii de spinare și de spate, reumatism, dureri în oase, etc. în loc să folosească

Reparatorul lui Kriegner,

au preferit alte imitații. — Recomandăm deci grabnic fiecărui reumatic și tuturor acelor, cari suferă de boalele de mai sus, precum și la boalele provenite din răceală și din curenți, ca imediat să folosească

Reparatorul lui Kriegner,care se pregătește exclusiv numai la **Kriegner-féle gyógytár, Budapest, Baross-utca nr. 2.** deci aci să se adreseze ori-ce comandă.

Prețul unei sticle mici 1 cor., una sticlă mare 2 cor., 5 sticle mici 5 cor., sau 3 sticle mari 6 cor. se expediază franco cu poșta.

Acest medicament excelent vechiu este mai bun decît ori-care spirt, pentru că după o chiar singură frecare vindecă și nu numai astimpără, ci și face să înceteze durerile.

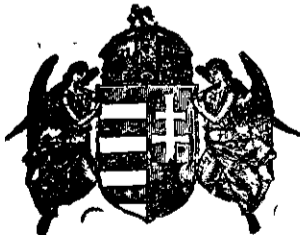
La comandă să fiți atenți la firmă, ca nu cumva să primiți imitații.

Premiat cu medalia cea mare la exp. mîl. din Spato n 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alai

ANTONIU NOVOTNY - FABRIC.Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare. Sunt recomandate de dănsul în te cu deosebire **CLOPOTELE GĂURITE** ventate și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decît cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca — și spre turnarea de toace de metal. Prețuri-ourante ilustrate gratis.

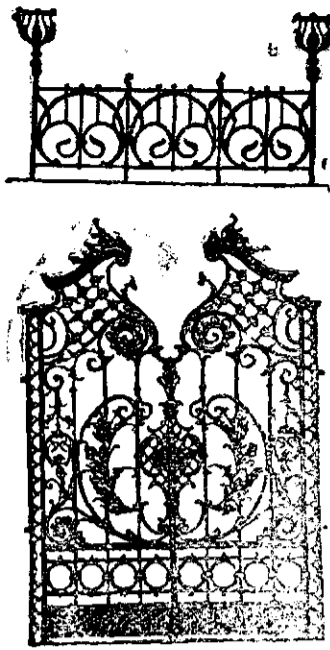
Atelier de lăcătărie și tescuit, fierărie etc.

HARMATI EMIL
NAGYVÁRAD
Rózsa-u. 4 (Casa proprie).

Pregătește tot felul de lucrări cu fier pentru zidiri și lucrări de lăcătărie și anume: ventiloare patentate la ferestri, instalatori, parasoale, porți cu gratii

patentate ce se pot constrânge și întoarce în laturi, șaluzine de scânduriță sist Esslingen, șaluzine de oțel și pânză, pregătitor specialist de vetre de fier, vălăle pentru a-dăpatul porcelor și a vitelor, apandnet și lucrări de instalație electrică. Telefon nr. 355. Serviciu prompt.

OH! DOAMNE!

Mă 'nădușe afurisita de tușă!

In contra tusei, răgușelei și flegmei s'a dovedit de cel mai bun mijloc

Pastilele-Egger

cari nu strică apetitul și au un gust excelent.

Prețul unei cutii 1.20 cor.

Cutie de probă 50 filerl.

Depozit principal la:

farmacia „**NADOR**” gyogytár
Budapest, VI., Váci-körut 17.

SĂ TRĂIASCĂ!

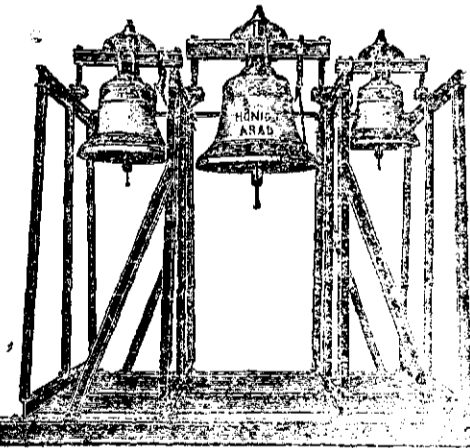
»Pastilele lui Egger» m'au vindecat îngrabă!

Se capătă la farmaciile: In Arad la : Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Krebsz Géza, Kárpáti János, Ring Lajos, Rozsnyay Mátyás, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán, Vojtek és Weisz drogerie. In Gyorok la : Masznyik Dániel. — M.-Pécska : Adler Gy. Lajos. — Ó-Pécska : Ioan Roxin. — Símánd : Csiky Lukács. — Sikszon : Füredi Ede örök.

Frideric Höning

Arad, strada Rakoczi Nr. 11-28.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

turnătorie, fabrică de clopote și metal, aranjată pe motor de vapor

Fondat la 1840.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că lașă cu ori-ce alte clopote la turnarea unui și aceluiași tare și cu șunet adânc — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului. Recomandă totodată clopote de fier ce se pot învârti și postamente de fier, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat și cele mai mari clopote se pot trage fără să se clătine turnul. Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fier, ce se poate învârti cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

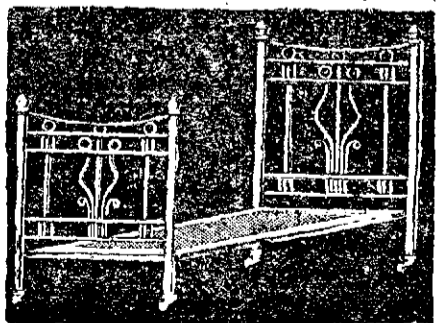
Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimit gratis.

Első Nagyvárad vas- és rézbutorgyár

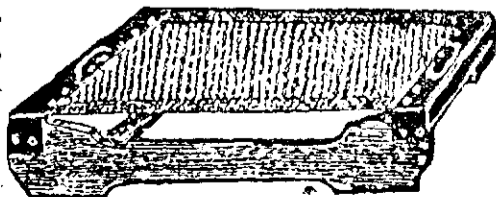
(Prima fabrică de mobile de fer și aramă)

Oradea-mare — Nagyvárad.

Str. Szacsvey Nr. 17, și Str. Kapuczinus Nr. 5.

paturi brevetate și disinfeciate, pe lângă prețurile cele mai favorabile. Apoi pregătesc, modele engleze camere de dormit din aramă, cari nici când nu trebuiesc curățite fiindcă și susțin în permanență luciul original — Specialități de platină și bronz veritabile franceze.

NOXIN

cea mai bună cremă de ghetă

NOXIN

cu cheia patentată

Se poate căpăta în toate prăvăliile mai bune

The „Noxin” Co.

Londra :
E. C. 57 Chiswell
Street.Viena : XVIII/1
Willy Weingartner
Semper Strasse 13
Telefon 22149.Paris :
125 Rue MontmartreBudapesta :
Brüder Hochinger

S'au ieftinit cărbonii.

Care de acum își câștigă sau abonează cărbuni și cochs pentru iarnă, economisește 25%!

100 Klgr. cochs de fabrică de gaz cor. 4.60.
100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Prusia cor. 4.60.

100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Jil c. 4.—.
100 Klgr. cărbuni de lemn fără praf cor. 6.—.
100 Klgr. de cărbuni pentru fauri cor. 4.60.

Róth József mare neguțător de cărbuni

Arad, Eötvös-u. 3.
Nr. Telefonului 63.

Pentru fabrice, mori precum și pentru trierat expediez cărbunii de Prusia de calitate cea mai bună.

Am onoare a atrage atenția p. t. public asupra prăvăliei de croitorie pentru domni

inokai Tóth Lajos,

conducător șef Vass János, iunior, cea mai veche prăvălie în branșa aceasta, asortată cu cele mai frumoase și variate stofe, fabricate engleze și franceze.

Se cfeptuiesc comande pe lângă prețuri convenabile în cea mai splendidă esecuție, din stofele cele mai bune.

Reputația prăvăliei mele fondată în 1879 e cea mai eclatantă garanță pentru a putea satisface și cele mai rafinate gusturi.

La dorința specială a p. t. clientele se vor pune la dispoziție colecții de modele, eventual reprezentantul firmei se va înființa în persoană la cei interesați, atât în loc, cât și în provincă.

Cu deosebită stimă :

inokai Tóth Lajos, croitor,
Arad, Palatul Neumann, Piața Andrásy nr. 25.

Treibtscher Sándor
strungar
— **PANCSOVA, Gizella-utca** —
vis-à-vis de hotelul KONTELOVITS.

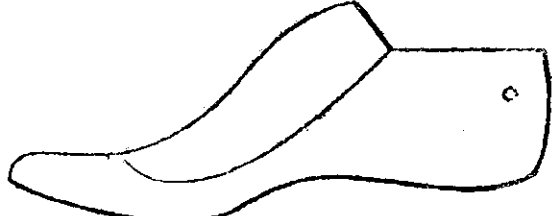

Primește spre cfeptuire și reparare toate lucrurile ce aparțin acestei branșe, și recomandă neguțătorilor dopuri pentru buși, în orice mărime, pregătite din material excelent. Ține în depozit în abundență mare toffelul de articiii pentru fumători, ghergheturi pentru lucrul de mână etc. etc. —
Serviciu prompt. — Obiecte admirabile. — Prețuri ieftine.

Prima fabrică ardeleană de calapode pentru pantofari și cizmari a lui

GEORGE UHRIN, Brassó
Korház-utca 66.

Se recomandă în atențiunea tuturor pantofarilor, cizmarilor și comercianților ca pregătitor de cele mai bune și solide calapode din lemn uscat și foarte trainic, după toate modelele în formă frumoasă; nu altcum și pea ru picioare bolnave. La comanda din provincă să se alăture un pantofar și o cizmă.

Comandele din provincă se execută foarte grabnic. —

imulP atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și măiestru pietrar.
Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József-út 25.

Cancelarie Centrală:

Nagyszében, Fleischer gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.

Telefon 58.

Telefon 58.

Cine dorește să-și procure

TIGLE

din peatră de nisip de var
calitatea cea mai bună, tare și durabilă, să ceară explicări dela **filiala din Arad a primei fabrici de țigle și stingătoare de var din Perjámos.**

Cancelaria și fabrica în **Arad, Óvár-tér.**

Cu stimă :

RÖSER MIHÁLY és Társai.

Succesorul lui **DERNER GYÖRGY**
ROTH JANOS
BRAȘOV—Brassó, Felső-uj utca 28.

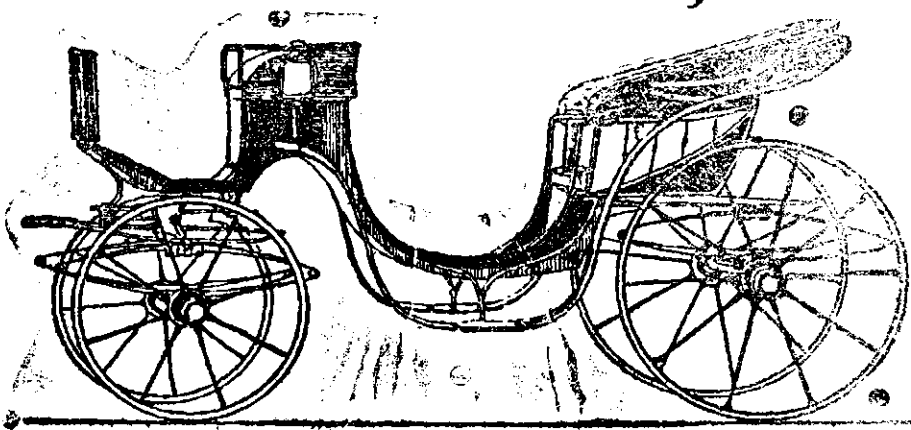
Se recomandă ca lăcătar—mașinist, întreprinzător în toate afacerile de lăcătarie la edificii și alte întreprinderi. Pregătește pieptene pentru pieptenarea lăncii și a caierelor, precum și toate mașinăriile pentru torsiul și dăpănatul lăncii. Mai departe reparază malșinerii de moară și le ajustează cu elopotele electrice.

Organizație solidă, promptă și pe lângă prețuri moderate.

Szabó Testv. și Kleiber

atelier pentru fabricarea trăsurilor

ARAD, strada Kápolna Nr. 26
(vis-à-vis de cazarma pomp.)

Avem onoare a face cunoscut on. public din Arad și jur, că am deschis un atelier pentru pregătirea trăsurilor, conform cerințelor moderne de azi.

Bazați și pe experiențe îndelungate câștigate în cele mai renumite fabrici de trăsuri din țară promitem, că în atelierul nostru se pregătesc exclusiv numai lucrări de primul rang. Primim toffelul de lucrări și reparări cu specialitate de branșa aceasta: trăsuri cu tot felul de coarde și fără coarde; precum și pregătirea și legarea cu fier a toffelului de instrumente economice, lăcure etc. Trăsuri vechi le schimbăm. Ținem în magazin cele mai noi și moderne trăsuri. — Rugând binevoitorul sprijin al on. public, suntem cu stimă

Szabó Testvérek și Kleiber
fabricanți de trăsuri.

S'a deschis

Prima fabrică aradană de

păpuși de probă

unde în timp de 28 ore se pregătesc totfelul de modele de reformă și alte modele moderne.

Prețuri de concurență.

1 păpușe de probă 2 fl. 75 cr.

Tot acolo se primește

clinică și fabricare.

Reparări de păpuși se primesc și se capătă și părți separate.

Atelier de fabrică: Zrinyi-utca, în casa institutului de credit „Első aradi takarékpénztár“.

Se execută magazini, comande și reparări.

REICH EL. Arad.

Bazar de concurență dela teatru.

STEFAN SLADECK IUN.
FABRICĂ DE MOBILE
VÎRSET
strada
Kudritzker No. 44-46

: Cea mai renumită :
mare fabrică
de mobile
din sudul Ungariei
(Versecz).

Pregătește mobilele cele mai moderne și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de pianе excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut.

IGNA DEMIAN

coloratură de haine, curățitorie chimică, și mașină cu aburi de spălat rufe albe în UJ-SZENT-ANNA.

Colorez (văpsesc) și curăț chemic: totfelul de vestminte bărbătești, femelești și copilărești, pardesii și paltoane, în întregime fără nici o desfacere, stoffe pentru mobile, perdele, dantele, broderii, mănuși, borangi-curii etc. În rufăria mea, ajustată bogat, se spală curat ca zăpada, fără materii mistuitoare, în deosebi gulere și manșete, cămăși bărbătești, etc., cari prin mașinile mele de călcat ajung la un luciu încât nu se pot deosebi de cele mai noi. — Comandele cu posta se expediază punctual și cu acurateță.

Filiala în Arad, la

Iosif Ștefan, pe plața Tököly.

(în casa bisericii române).

Telefon: Sas-szálloda.

Telefon: Sas-szálloda.

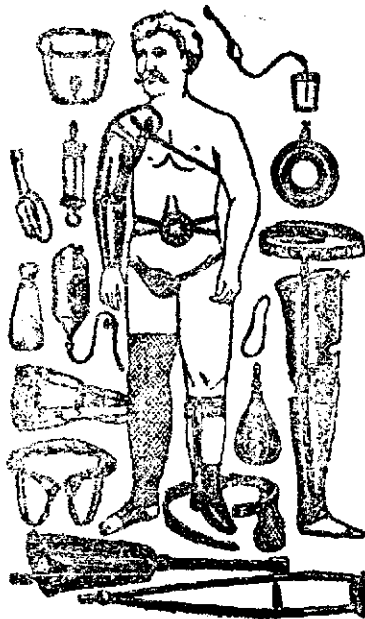
VĂ rog ca renumita mea prăvălie și atelierul să nu-l confundați cu altă firmă! —

KEPES ELEK

pregătitor de bandaje și mănșeri

Oradea - mare (Nagyvárad)

— Sas-szálloda-átjáró (Passage). —

În atelierul meu pregătesc bandaje de surpătură la cazurile cele mai complicate, bandaje de pânțec, ciorapi de gumă, mașini ortopedice, articole pentru căutarea bolnavilor și orice lucrări de bransă aceasta cu prețurile cele mai moderate, pe lângă garanță.

Cearșafuri și perini din piele de cerb, pre um și alte lucrări de piele de cerb. — Primesc și curățirea mănușilor și orice reparație.

Odăi de probă separate pentru femei și bărbați. Țin în depozit tot felul de specialități (preservative) franceze,

— cari se pot căpăta cu prețurile cele mai moderate. —

La cumpărarea articolelor femelești serviciu prin femei.

Abonați și răspândiți TRIBUNA.

Expoziția generală din Paris 1900 „Grand Prix”.

Restitutions-Fluid de Kwizda:

este apă de spălat caii, brevetată c.-reg. O sticlă costă 2 cor. și 80 fil. - De 40 de ani se folosește în stautele de curte și alergări, în grajdurile mai mari ale singurătorilor ca întăritor excelent, la înțepenirea mușchilor, etc. - La dresări are rezultat minunat, căci dă cailor putere, să bi- ie mai multă muncă. - Numai

având brevetul veritabil Restitutions-Fluidul de Kwizda. Vigneta - brevetată și învalișul a fost scutite prin lege. - Se c-păta în toate farmaciile și drogeriile. Catalogul ilustrat gratis și fr. Depozit princ.: Franz Joh. Kwizda, farmacist, liferantul curții ces. reg. austro-ungare, reg. române și reg. bulgare. Korneuburg bei Wien. - I.

Halmaj József, fost adjunt la notarul public regesc din Borosineu, și Strausz Gyula, fost oficiant de bancă.

Cancelaria Inregistrată

Halmaj și Strausz,

pentru mijlocirea împrumuturilor de bani, vinderea și cumpărarea de averi mobile și imobile.

Mijlocește: împrumuturi ipotecare (pe întabulare) și amortizaționale (pe mai mulți ani).

Se angajează: pentru răscumpărarea (convertarea) de împrumuturi ipotecare, dela procente mai mari la mai mici.

Mijlocește: cumpărarea, vinderea, schimbarea și esarendarea de averi mai mari pământuri, etc).

Primește: manipularea (conducerea) caseilor de închiriat pe lângă remunerațiuni cât se poate de minimale.

Mijlocește: vinderea, cumpărarea și schimbarea de cași particulare, cași de închiriat și vii.

Primește: parcelarea și colonizarea averilor imobile (pământuri).

Telefon nr. 726.

Adresa telegrafică: Halmaistrausz.

Correspondență se poate face și în limba română.

Arad, (str. bisericii) **Weitzer János-u. Nr. 9,** în partetul edificiului nou a școlii de fete.

Cu deosebită stimă:

Halmaj și Strausz.

INȘTIINȚARE.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public românesc, că cu 1 Februarie am luat în primire fosta cafenea „EUROPA” din str. Deák Ferencz u. 26, care o conduc și mai departe supt numirea de

„UJ VILÁG”

unde servesc cu tot-felul de beuturi cu prețurile cele mai moderate. Serviciu prompt și cu acuratețe. La dorință stă la dispoziția on. public și chilii separate.

Cu profundă stimă:

Havancsák József,
cafeglu.

Pomi de vânzare:

mai multe soiuri excelente de toamnă și primăară de 2—3—4 ani.

Brazi,
Tufe decorative și
Plante decorative

iernatice,

de diferite soiuri etc.

10.000 bucăți de
trandafiri,

de 1, 2, și 3 ani, cu
trunchiu nalt.

130 bucăți

„Masa Ensete”

de 3 ani, bucată cu
6—8—10 coroane.

18.000 bucăți

trandafiri
(rugi)

soiurile cele mai bune,
cu trunchiu nalt.

În prăvălia mea de flori

(MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR)

se pot căpăta buchete și coroane ocazionale foarte frumoase cu prețuri ieftine.

Catalog de prețuri la dorință se trimite gratis și franco.

FARKAS ANTAL

mare stabiliment comercial și grădinărie

Cluj—Kolozsvár, Téglás-u Nr. 15—16.

Firmă nouă în Arad.

Halmos și Dressnandt

Mare vânzare de
piei nelucrate, făină, produse,
— păstăioase și cereale. —

Mare consum de țărițe.

Arad, József főherceg-út nr. 12.

(Casa Fodor și Reisinger.)

aduce la cunoștința on. public, că se ocupă cu afaceri de orice bransă, cu cumpărări și vânzări etc. etc.

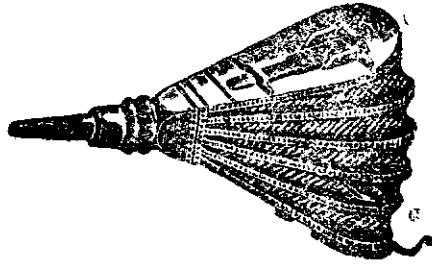
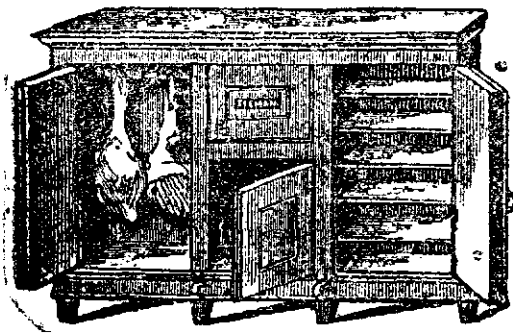
Roagă binevoitorul sprijin

Cu toată stimă:

Halmos și Dressnandt.

Firmă nouă în Arad.

Seemann József, lăcătuș tehnic, fabricant de mobile de fier, foi de suflat și dulapuri de gheață în Cluj (Kolozsvár) str. Malom nr. 20.

Recomandă hotelierilor, măcelarilor și în gospodăria casei

dulapuri de gheață dela 32 cor. până la 500 cor.

lăcătarilor și saurilor
foi de suflat excelenți.

măcelarilor, morarilor, comer-
cianților și domniilor

cântare

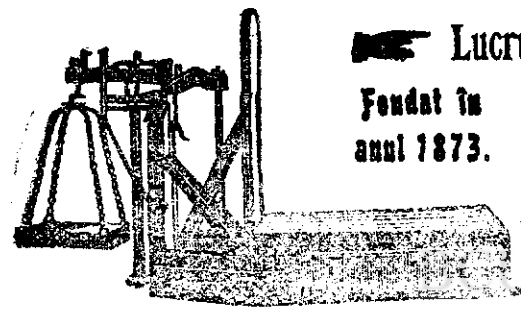
zecimale și centimale și cântare-
poduri în diferite mărimi.

Institutelor, spitalelor, cafe-
nelor și ospătărilor —
tot felul de

mobile de fier.

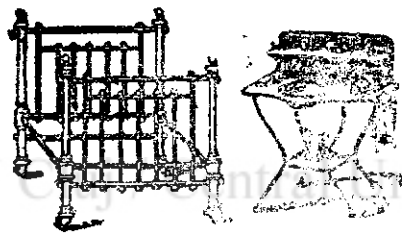
Primește tot felul de lucrări de
lăcătare ș. a. lucrări de fier
pentru zidiri, porți de fier
îngrădire de morminte și
vetre de fier din material
excellent cu prețuri moderate.

Acei cari cer, cu provocare la
ziarul „Tribuna“, primesc cata-
log de prețuri ilustrat gratis
și porto franco.

Lucrul bun nu e scump.

Fondat în
anul 1873.

Să ne credeți
că este în interesul D-voastră,
dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt“

Cu coasa „Koronagyémánt“
bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-dia-
mant, coase rele sau moi nu se găsesse între ele. Pentru trănicia fiecărei
bucăți garantăm.
75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc.
Prețul: 1 buc. 1'80 1'90 2'— 2'20 2'40 2'40 2'60 cor. una se dă rabat. —
Comanda se pot face prin trimit. banilor înainte sau pe lângă ramburs la
Lengyel Testvérek magazin de coase
Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Piane și harmonice.

In salonul de piane
F.A. Kauffmann
Sibiu, Gr. Ring 14

se în piane numai dela firmele cele mai renumite
„Zeitter și Winkelmann“, Braunschweig.
F. Robert Reinhold, Viena. Belehrad, Viena. —
„Lauberger și Gloss“, Viena. Kotykievitz, Viena.
A. Petrof, Königrätz-Viena. Estey-Organ, Londra.
Reparaturi speciale solide și garantate.

MOBILE BUNE

cu prețuri favorabile

se găsesc în fabrica de mobile a lui

Reisz Miksa

Békéscsaba. în Nagyvárad Sas-utca Nr. 7.